

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, KEDD, 1925 február 24.

53. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Az egység felé

Örömmel állapítjuk meg, hogy azok a sajtóközlemények, melyek a legutolsó napokban a magyarság politikai szervezkedésének mulasztásait és feladatait tárgyalták, sem hangban, sem felfogásban, sem következtetésekben nem állnak már olyan messze egymástól, mint ahogyan azok, akik a magyarság érdekeit a maguk érzékenységének kiméleteivel szeretik összetéveszteni, akarják távol tartani maguktól a legobjektivebb s legjobbszándéku kritikát is. A tények, az igazságok, a február 8-iki választás tanulságai előtt nem lehet szemet hunyni s akit az elfogultság, gyűlölködés vagy judiciumhiány nem vert meg sőtét vaksággal, az egyértelmű igazságnak csak egyértelmű jelentőséget tulajdoníthat. A kiegyenlítődés, a nivellálódás munkája már megindult s nem szabad megengedni, hogy szavak párbaja s a jogosulatlan egyéni érzékenykedés személyi motivumai megakadályozzák — a legelső feladatnak teljesítését.

A múlt héten a noviszadi *Dél-bácska*-ban jelent meg olyan vezércikk, mely tartalmánál fogva megjelenhetett volna a *Bácsme gyei Napló*-ban is, talán csak a hangja miatt nem, mert a magyar párt vezetőiről tulságosan éles hangon emlékezett meg. „A magyar párt vezetői, akik — mondja ez a cikk — szintén csak fiataljai, tehetséges, vagy tehetségtelen kezdői a magyarság kisebbségi politikájának, érzékelik meg, hogy mit és miket parancsolnak az idők. A vezérek ne elégedjenek meg azzal, hogy testi terjedelmük kitöltse a vezéri széket. Adjanak gondolatot, serkentsenek tette, áldozatkészségben és önfeláldozásban járjanak elől. Legyenek méltóak azokhoz a nagy időkhez, amelyek csak a legnagyobb magyarok lelke által megihletettek tűrik meg a vezéri polcon.”

A *Hirtlop* hétfőn délután megjelent számában *Deák Leo* dr., a magyar párt elnöki tanácsának tagja sorolja fel azokat a hibákat, mulasztásokat és tévedéseket, a melyeket a pártvezetőség terhére kell írni s melyek hozzájárultak a február 8-iki csatavesztés megtörténtehez. „Valljuk be — mondja a cikkíró — hogy a jobb híján úgy ahogy összekonglomerálódott vezetőség nem állott a választások előtti időben feladata magaslatán. . . . A párt vezetősége a legnagyobb hibát ott követte el, amikor másodrendű kérdésnek tekintette a magyar tömegek intenzív politikai megszervezését. . . . A párt vezetősége a szarka sorsára jutott, mely a róka dicséretére csőréből ejtette ki a sajtót

A vezetőség nem minden egyes tagja — bár kötelezve lett volna — fejtette ki képességének és munkájának azt a fokát, melyet tőle közéleti pozíciója, helyzete megkívánt.”

Ime tehát, lehet, — mi azt hisszük: parancsoló szükség — föltárni őszintén a hibákat, meggyónni a tévedéseket s megróni a mulasztásokat, anélkül hogy — radikális párti kortesbeszédnek bélyegezzék meg a *gondolkodás nélküli demagógia terrorlegényei*. Ha a magyarság vezetői tévedtek, a tévedések leplezése sokkal nagyobb bűn, mint a tévedések föltárása. Aki a tévedéseket leplezi, a tanúságok hasznosítását teszi lehetetlenné. A választások óta mi sem teszünk mást, mint azzal a tapintattal, amit az érdemes vezetők személyi tekintetei megkövetelhetnek, de azzal a kiméletlenséggel is, amire a magyarság érdekei köteleznek bennünket, keressük a hibákat, hogy hibátlansegítsük a jövődómunkáját, föltárjuk a tévedéseket, hogy tévedésmentes legyen a magyar politika s kutatjuk a tanulságokat, hogy gazdagítani tudjuk vele

a kisebbségi küzdelem szegényes fegyvertárát. A *Bácsme gyei Napló* megállapításait — ime — az egész magyarság magáévá tette s magáévá fogja tenni a *Bácsme gyei Napló* következtetéseit is. A magyar párt elnöki tanácsa már megindult ezen az uton, amikor tegnapi ülésén elhatározta, hogy össze fogja hívni a magyar párt nagygyűlését. Ez az elhatározás felelet arra a kívánságunkra, amellyel a magyar nép megkérdezését sürgettük. A nagygyűlés természetesen csak akkor fogja a magyar népet jelenteni, ha annak megtartása előtt az egyes szervezetek is átalakulnak a magyarság és a demokrácia szellemében.

Most azonban örvendezzünk annak, hogy kezdenek összetereledni a felfogások, kezdenek összehangolódni a vélemények s az egyéni felfogások külön ösvényei összetalálkoznak az egységes magyarság széles országútján. Csak vigyázzanak rá, hogy se gonosz gyanúsítással, se személyes okvetlenkedésekkel ne nehezítsék meg a kiegyenlítődés nagy munkáját.

az utóbbi napokban azonban olyan híreket kezdenek pengetni, hogy a radikálisokkal feltétlenül meg kell egyezni, esetleg Radics félretolásával is.

Hogy mi az oka a lapok irányváltoztatásának, az nincs még teljesen tisztázva, a legújabb verziók szerint azonban a radikálisok megvásárolták az egész lapkiadó részvénytársaságot. Harminc millió dinárt emlegetnek, mint vételárat. Ezt a föltevést alátámasztja az a körülmény, hogy néhány nappal ezelőtt Beogradban tartózkodott dr. *Dezsmann*, az *Obzor* főszerkesztője és vele együtt *Steg! Toni*, a *Jugostampa* lapjainak, a *Novosti*-nak és a *Zagraber Tagblatt*-nak a főszerkesztője is. Mindketten érintkezést kerestek a kormányparti politikusokkal, amiből arra következtetnek, hogy a két lapvállalat lapjainak megvételéről tárgyaltak velük a radikálisok.

Ha ez az üzlet valóban létrejön, ez a radikálisok pozícióját Horvátországban rendkívül megerősítené, mert ezzel a horvát sajtó legelterjedtebb lapjai kerülnének a kormány kezére.

De nemcsak az ellenzék, hanem talán még inkább a Pribicevics-pártot idegesíti az állítólagos horvát lapvásárlások ügye, mert Pribicevicsék horvátországi helyzetét is nagyon meggyengítené, ha a radikálisok a lapok útján nagyobb befolyást gyakorolhatnának a horvát közvéleményre; Pribicevics lapjai, a beogradi *Recs* és a zagrebi *Rifecs* ezért már hétfőn meg is kezdték a kampányt az állítólagos tranzakció ellen.

Hosszu cikkekben leplezik le az állítólagos lapvásárlást, amely szerintük nem sikerült és ezért most mindkét lapvállalat lapjai önként változtatnak politikai irányt, így készítve elő a lehetőséget arra, hogy eladják a lapokat a radikálisoknak.

Uj választások az alkotmányrevízió jelszavával?

A radikális párt soraiban mindinkább megerősödik az a meggyőződés, hogy a választási győzelem ellenére sem szabad az eddigi centralisztikus politikát tovább folytatni és azt hiszik, hogy megérett a talaj az alkotmányrevízió jelszavára. Ez az áramlat mind erősebb lesz a radikális pártban és ma már erre az alapra kezd helyezkedni a pártnak az a szárnya is, amely eddig a merev centralizmust hirdette.

Hogy miképpen fognak hozzá a tárgyalásokhoz, az még nincs eldöntve, azonban puhatólózás már folyik több irányban, hogy előzetes meggyőzést létesítsenek az alkotmányrevíziót követelő pártokkal, különösen a horvátokkal. Az előzetes

Uj választásokat tervez a kormány az alkotmányrevízió programjával

A radikálisok puhatólózásai az ellenzéki pártoknál
A horvát lapok irányváltozásának kulisszatitkai

Beogradból jelentik: Az ellenzéki blokk vezeterei hétfőn délelőtt megkezdték tanácskozásait Beogradban. A horvát parasztpárt részéről Radics Pavle és dr. Polics Ladisláv, a muzulmán párt részéről pedig dr. Hrasznica volt igazságügyminiszter jelent meg. Korosec, a szlovén néppárt vezetője a konferencia kezdetére nem érkezett meg Beogradba és a blokkvezérek a délután folyamán táviratot kaptak tőle, amelyben közli, hogy csak este érkezik meg.

Igy a tanácskozások délelőtt Korosec nélkül kezdődtek meg. A demokrata pártot Davidovics Ljuba, Kumanudi Kósza és Marinkovics Voja képviselték az értekezleten, amelyet délután is folytattak.

A tanácskozásról semmiféle kommunikét sem adtak ki, amit azzal indokolnak, hogy Korosec még nem érkezett meg és így be kell várni, amíg Korosec is hozzájárulását adja a hozott határozatokhoz. Általában a blokk vezeterei a sajtóval szemben igen rezerváltan viselkednek és csak annak hangoztatására szorítkoznak, hogy a blokk továbbra is teljesen egységes marad és ezután is minden politikai lépésében teljesen egyöntetűen fog eljárni.

Általában bizonyos idegesség és bizonytalanság tapasztalható ellenzéki körökben és az ellenzék minden bizonyítgatása ellenére is ugylátszik, hogy az ellenzéki blokk egysége nem áll minden kétségen felül. Jellemző erre nézve az az idegesség, amellyel Korosec távolmaradását fogadták. Ez az idegesség kifejezésre jut az ellenzéki estilapokban is, amelyek Korosec távolmaradása mögött a kormány újabb taktikájának eredményét látják és azt hiszik, hogy Korosec a többi ellenzéki párt háta mögött megegyezett a kormánnyal. A délelőtti órákban az a hír is elterjedt, hogy Korosec megérkezett ugyan Beogradba, de szándékosan távolmarad a blokk konferenciájáról. Korosec délután érkezett távirata azonban megdöntötte ezeket a feltévéseket.

A kormány megvásárolja a horvát lapokat?

Fokozza az ellenzék bizonytalanságát a zagrebi sajtó magatartása, különösen a „Tipographia” r. t. kiadásában megjelenő nagy elterjedtségű lapoknak, a *Jutarni List*, *Obzor*, *Vecser* és *Der Morgen* című lapoknak váratlan frontváltozása. Ezek a lapok eddig fenn tartás nélkül Radics mögött álltak,

megegyezés létrejött után a tervek szerint a jelenlegi parlamenti feloszlásnak és új választásokon kérnének többséget az alkotmányrevízió politikája számára.

A puhatolózás eseményeitől függ, hogy mely csoportokkal fognak a radikálisok tárgyalásokba bocsátkozni. Radiccsal dogmatikus magatartása miatt a tárgyalások nem igen kecsegtetnének sikerrel, de azt hiszik, hogy a Zajednicával esetleg sikerülhet valamelyes megegyezés. A radikálisoknak az a véleményük, hogy a jelenlegi kormánytöbbséggel lehet ugyan dolgozni, de ilyen kis majoritás könnyen könnyelműen helyzetet teremthet. Lehetne ugyan növelni a többséget Radics-parti mandátumok megsemmisítésével, de — mint beográdi munkatársunknak egy tekintélyes radikálispartii politikus mondotta — a többség nem hajlandó ehhez az eszközhöz nyulni.

A puhatolózás rövidesen véget ér és nem lehetetlen, hogy a közel jövőben nagy meglepetések esznek.

A sajtótörvény tárgyalása

A kormány hétfőn nem tartott minisztertanácsot. Pasics miniszterelnök délelőtt és délután a kormány több tagjának látogatását fogadta hivatalában.

Este a sajtótörvény megvitatására kiküldött kormánybizottság ülést tartott, amelyen az új törvénytervezetről tárgyaltak.

A horvát egységpart tanácskozása

Zagrebből jelentik: A horvát egységpart most megtartott tanácskozásán dr. Lorkovics Iván, a Zajednica elnöke mondott beszámolót a politikai helyzetről. Megállapította, hogy a horvát köztar-

sasági parasztpárt a választásokon nem veszett mandátumot. A horvát egységpart a parasztpárttal minden bontó kísérlet ellenére szolidáris marad.

Dr. Polics Ladisláv referált a Pasics miniszterelnökkel és Jovanovics Ljubával folytatott tárgyalásairól. Dr. Bazallo a hatóságok terrorja miatt panaszkodott.

Ezután dr. Trumbics Ante beszélt. Kifejtette, hogy a horvát

népet a választások előtt törvényen kívül helyezték és ez az állapot még ma is fennáll. Nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy a nép ereje az erőszak ellenére is törhetetlen. Az ellenzéki blok kompakt, egységes és nem lehet megbontani.

A tanácskozások végétével dr. Polics Beogradba utazott, hogy résztvegyen az ellenzéki blok hétfői konferenciáján.

Megmaradnak a magyar párhuzamos osztályok

Gyorgyevics főispán nyilatkozata beográdi utjáról

Vasárnap érkezett vissza Beogradból Szuboticára Gyorgyevics Dragoszláv főispán, aki a szubotici magyar szülők küldöttségének kérésére eljárta a kormánynál a középiskolák magyar párhuzamos osztályainak fentartása érdekében. Tárgyalt a színházépítés ügyében is.

Munkatársunk hétfőn délelőtt felkereste Gyorgyevics főispánt és kérdést intézett hozzá beográdi útjának eredményéről. A főispán a következőket mondotta:

— Amikor a szubotici magyarság küldöttsége felkeresett és közölte velem, hogy a magyar iskolákat a megszűnés veszélye fenyegeti, megígértem, hogy mozgalmukat támogatni fogom és a magyar iskolák érdekében közbenjáró. Beogradban felkerestem több illetékes személyt, köztük Trilkovics Márkó helyettes-miniszterelnököt is, közöltem velük a szubotici magyarok kérését és odahatottam, hogy az iskolák megszűnésének veszélye elháruljon. Minden oldalról megnyugtató ígéretet kaptam és így most bátran mondhatom, hogy a magyar iskolák továbbhi működését a kormány részéről semmiféle veszély sem fenyegeti.

A magyar iskolákat a magyar parasztság mentette meg.

Hasonlóképp eredményesen végződtek a főispán tárgyalásai a színházépítés ügyében is. A városnak ugyanis nem áll rendelkezésére a szükséges összeg, amely a színházépítés költségeit fedezné. Már régebben kéréssel járult a város az agrárreformminisztériumhoz, hogy a tavankuti és bajmoki városi földeket oldják fel az agrárreform alól és a város a földek értékesítése után teremthesse elő a színházépítési költségekhez a még hiányos körülből négy millió dinárt. A földek feloldása azonban mindaddig nem történt meg és minthogy a színház felépítését ebben az évben minden körülmények között meg akarják kezdeni, Gyorgyevics főispán magára vállalta, hogy megszüreti a földek feloldását, illetőleg ha az nehézségekbe ütközne, anyagi támogatást fog kérni a kormánytól.

A főispán kijelentette munkatársunknak, hogy a színházépítés ügyében rendkívül kedvező a helyzet és már májusban hozzájuthatnak az építkezés előmunkálataihoz.

Végül a főispán nyilatkozott a

kormánypart negyedik szubotici mandátumának kérdésében is. Vitas ugyanis, hogy a mandátumot dr. Milics Ivó vagy Markusev Milán kapja-e meg. Az ügyvel vajdasági politikai körökben élénken foglalkoznak és a Vidovdan vasárnapi számában, a mandátum ügyével foglalkozva, azt közli, hogy a dobroljac szervezetek körében, amelyek csupán Milics Ivó érdekében szavaztak a kormánypart listájára, máris nagy az elkeseredés. Gyorgyevics főispán kijelentette, hogy a mandátum sorsa felől érdeklődött Beogradban és olyan értesülést kapott, hogy a kérdést mindkét fél megelégedésére fogják megoldani.

Öt betörés Noviszádon

Ötvenezer dinár értékű ékszert vittek el egy ügyvéd lakásáról

Mint már legutóbb megírtuk, vasárnap este fél 7 órakor dr. Kerekes István ügyvédnél betörték és mintegy 50.000 dinár értékű ékszert elvittek. Malendzics Rogoljub rendőrkapitány megállapította, hogy a betörést csak a viszonyokkal nagyon ismert személy követhette el, mert a betörő a lakásban levő többi szekrényekhez hozzá sem nyult, csak azt a szekrényt törte fel, amelyben az ékszerek voltak. — A második betörést dr. Bruck Benő ügyvédnek Nyeguseva ucca 7. szám alatti emeleti lakásában követték el, ahol a betörők az összes szekrényeket és irásokat feltörték és mert ugylátszik, ékszert vagy pénzt nem találtak, a szekrényeket felborították és anélkül, hogy valamit elvittek volna, távoztak. — Ugyancsak vasárnap éjjel betörték Czijanovics Tosa Temerini ucca 93. alatt levő vegyeskereskedésébe, ahonnan ezer dinár értékű fűszert loptak el. — Vasárnap éjjel Schoutz András Musiczki ucca 40. alatti üzletének kirkatát felfeszítették és több mint ezer dinár értékű fűszert vittek el. — Az ötödik betörést Stojkovics Vladimir Nyegusa ucca 51. szám alatti lakásában követték el. Onnan ruhaneműket ezer dinár értékben vittek el.

A másik

Irtá: Szomorj Dezső

Kis hivatalnok voltam annak a világralmat jelentő Fém- és Vásvank-nak, de keresztanyám komplikált szépsége és rejtélyesen bárói rangja révén (amelyekről most nem vitatkozom), többször részesültem abban a ritka szerencsében, hogy Cezárovich vezérelnök engem szemelt ki, legfőbb kitüntetés-képen, bizonyos apróékecs és jelvényekkel, de tömeges funkciókra, magánitkari jellegzetességgel.

Naponta többször felrondeltetvén a vezérhez: tumultuózus percekét éltem át vele. Templomi irodájának báltermi és muzeális káprázatában, a holt tárgyak bánatának vérfagyasztó pazarságában, nem az a konvencionális pénzkirály volt ez, akít a regényírók fantáziája amolyan kopott ruháiú törpének, vagy kis borzas véresemadárnak szül, de nem ám! Cezárovich az volt, amit szláv nevének latinos keveréke zengett, magas mint egy oszlop, vállas mint egy centurio szőrös mint egy medve, harsány, mint Antinoüs, s csak éppen archorének szívbaos derengése vagy verőfénye jelezte e sokrendű kiváltságainak velünk egyenrangú mulandóságát.

Gyakran hallgattam s mindig szédülő, a mindenféle megbízatások egész méhrái tömegeit, melyeket Cezárovich ránzudított, s amelyeket elvégezendő voltam. Gyakran követtem, látszólagos alázatomban keserűn lázadóva, sebzett idegzettel és benső agoniákkal azoknak a mindenféle rendelkezéseknek, parancsoknak, fejedelmi fantáziáknak, gavalériáknak, tulzottságoknak s mértéktelenségeknek és tel est mon bon pláisir-eknek egész Ariel-fonalát, amelyet kibogozandó és véreghajtható voltam s amelyről a párolt lazac és narancsparfajttól fogva, a kasmiri sejmek hazaküldésén, a diszmagyar felírásán, a különszobás vacsorákon, kis ékszereken, herendi porcellánon és száz száz dupla szegfűt át az Opera páholyjegyéig s a

hálókoesi teljes fülkéjéig, minden lógott és csillogott amí jó és drága, mint egy szédületes karácsonyfadisz egy emberi élet fenyegetésén.

S akkor voltak tikkasztó estém, mikor a földi pazarság e pénzhasznának, nap és hold e eszárának szivéle kommissziói után, hordártikári nyíltomban, valami jobb fordulat után epedtem, bele-sodródva a Rákóczi-uti emberáradatba. Odaát a színház falában, a földszinten s fenn az emeleten, az öltözők világos ablakai tüzeltek, s mintegy a belső mozgalmasságok érzetét sugározták az estében, mozdulatlan fényfoltáikkal. Mit látszok, ki látszok, már csak akkor tudtam meg, mikor a végsőig elernyedtetten s két kövér nő közé ékelve, az erkély hálásában ültem, mint egy gályarab a gályán s aki a napfölkeltét lesi egy reménytelies tenger horizontján. No és csakugyan a nap volt, maga a nap, ami kigyulladt hirtelen, mikor Bornagy Ferenc, a színpad mélyén, a Lear képeben megjelent és futta a szót és prűszkölte a verset, mint a viziló a vizet, a nagy szája vörös béléssel s a szakálla erdőrengésével michelangelói méreteken, inkább szárnyas szörny, mint agasztván! A két kövér hölgy mellettem, még vastagabb lett az elragadtatástól és fészkelődve nyomkodott hozzám dus térdet, az öntölet üve-zés hevében. A szó, igaz, röpt, a szárnyas szó amit szerettem, az emberi szivek egész mártírságával, vérelvel és cafrangosságával, shakespearei téboly! s ami engemet is elragadt! Félőrltlen magam is, rongv emberi létem foszladozásával, eltűnésével, megváltásával rohantam, mikor vége volt, egy kis vasaiton át a színpadra egyenest, hogy a művész lábához vessem magam, az ő lábához! két öreg lábához! királyi lábához koturnusokban! mig mögöttem még zugott a taps. De már az öltözőben ült, sok színes rongv és tükrök között, s egy egész sor villanylámpa nyers fényében tündökölt minden veretékű, ami egy emberi szervezetben csak van! Rámnéztem, mosolygott hódol-

atos szavaimra, s a kezét nyújtotta, azon zsirosan, hogy egy kenőcsös tégebe is nyult, amint a tikörnek dölvé a festéket kezdte ledörgölni az arcán.

— No jól van, fiacskám, — mondta dünyögve s egyszerűen, — fiatal vagy, lelkes vagy, no jól van! Hozhatnál nekem tízért parizert, a szomszéd hentes-től itten, ha már ide sodort a szél, — mondta még, — Egy kis hágyával, ha lehet, — kiáltotta utánam.

Ez nem Cezárovich, gondoltam rohánva, a fagyasztott fogolypecsenyéivel huszonöt teritékre, ez nem! De sőt ez még csak nem is egy tányér, egy szál villa, kés, semmi, amint egy lakmározott a két újával s egyenest a papírról, miközben öltözött. Még sohasem láttam ilyen közélről, ilyen intimusan, egy szál Jäger tanári flanelben a Lear király zekéje alatt, s amit meg is tartott magán, mikor egy fürgé mozdulattal, s még egyre falatozva, szegény kis gyűrött ingébe bújt. Ez nem Cezárovich, gondoltam, selyeminges tárházával, ez nem! Az egész ember, az egész stílus, az egész forma, az egész öntvény vérestől s lelkestől, mintegy a lét túlsó partjáról derengett, s fájdalomnak s emberi sorsnak másik oldalán. Így előttem, a magam szírájából s ügyköréből, nézve, viharos megbízatásaim világából nézve, Bornagy elv távolinak tűnt, hogy szinte meglátni is alig tudtam azzal a megilletődött s ugyszólván lehatárolt tekintettel, amellyel az ember a feszületre néz. Holott a festéktől megtisztult arc, egy árnyalat bankvezérséggel, de micsoda mennyei bankvezérséggel a tiszta gög márványába volt faragva egy szelet hágyával a foga közt s egy képlő tekintet derűjével a sok emberi hívság és szenvedés fölött, mint egy csillag, ami ég bálélszakák fölött. És hirtelen itt is, mint amott, patronusom vonásain a szivbaos derengés sodorta homálvait, a két halánték irányában. Ezt ismerem, ezt a felt, fizeltem, láttam npról-napra, de ez itt alig volt tragikus, nem tudom! Ez mégsem a Cezárovich szive s baja, ez nem! Jó volna! Mert

amannak ez mit jelent ez a gyönyörű bai, mit vagy ez itt, Cezárovich, ha vége lesz egy nap! Világuralmat, Vasban-kelet, dus állásait s báltermét s a Van Dyket az irodában, a szegfűt duplán s a dupla orgonákat s a lazacokat s a Retschildokat s a diszmagyart s a keresztanyám vibráló sóhaját a gyönyörben, hogy ne is mondjak többet! S mit ez a másik, vajon mit? A szépséget, ami amugy is elérhetetlen, néhány ver-seket és szerepeket, s a tízért parizert s a Jägeringet Lear király kényszerzubbonyá alatt és Shakespeare legfölebb, no mondd már!

És boldogan mentem és aludtam és éltam és szenvedtem és így mult az idő, mig Isten örködött. Azt mondom: Isten, mert jól meggondolva, aligha rendelkezik más, a látszatok e világában, korlátlan dicsőséggel, Cezárovich elhalkult egy nap, elhalkult szép kromatikusan. El is vonult az irodából s az ágyának dőlt. S ugyanakkor Bornagy így, a túlsó parton, mint a sebzett vadkan bögte Lear, még egyszer utóliára. S aztán egyszerre hallgattak el végkép mind a ketten, a lét két sarkán, ahogy éltek, Cezárovich a palotában, a másik a kórházban, de egykoruan egymással mint az ikrek s összetörve a két szivökkel, mintegy két darabra. S egyazon nap voltak az újságban, az egyik elől, világhatalmi felravatalozásban, a másik hátul, szerényen kiterítve a rövidebb művészetekben s egyazon nap temették is őket, mert a halottak gyorsan mennek, ahogy a franciák mondják.

Busuliak vajon e kettős gyász tüne-ményében? Már én sok mindenféle keserveket beágvastam magamban és híven őrzök réci bánatokat, örömeiket és haragokat, melyek mind e percig per-zselnek még és annál jobban, hogy kihültek. Mint egy avatott kertész vagy herborista, még csak maróbban érzék-reji palántákból penetráns szagokat, amik szállnak, fonnvadt evüiteménvem szalmapiirairól. Zavaros és inkorrekt ifiúságom a keresztanyám reitélvél (amelyről most nem vitatkozom), imho!

Kettészakad

**A csehszlovák kommunista párt
rendőrspiclik a párt vezetőségében**

Prágából jelentik: A kommunista-párt belső válsága kiélesedett. A központi végrehajtóbizottság által kizárt Bubnik képviselőnek, aki a régi szakszervezeti vezetők közé tartozik, igen sok híve van a pártban, akik minthogy amúgy is elégedetlenek voltak a végrehajtóbizottság működésével, szembefordultak a központi és kijelentették, hogy a képviselők kizárását nem engedik meg. A kommunista-párt brünni szervezetének bizalmiférfiát ülést tartottak, amelyen Bubnik mellett és a végrehajtóbizottság ellen foglaltak állást. Az ülésen elfogadott határozatban a pártvezetést megállapította, hogy visszaélve a kommunista internacionale tekintélyével olyan ügyeknek kerültek a párt élére, akiknek multja és jelleme nem kifogástalan és akik közt sztrájkterő és rendőrspicli van. A Bubnik mellé állt frakciónak különösen az nem tetszik, hogy a párt végrehajtóbizottságában a döntő szót mindig a diktátor Seidter kommunista képviselő, volt magyar főhadnagy mondja ki.

A brünni bizalmiférfiak a gyűlés után megszállották a kommunista Rovnos szerkesztőségét és nyomdáját és Burian főszerkesztőt, a végrehajtóbizottság emberét, aki egyszermind nemzetgyűlési képviselő, erőszakkal eltávolították az épületről. A szerkesztőséget a Bubnik-frakció nevében Roncsih képviselő vette át, aki hír szerint szintén bejelenti kilépését a csehszlovák kommunista pártból.

Warmbrunn német kommunista képviselő nyílt levelet intézett a párt központi vezetőségéhez, amelyben megírta, hogy kilép a kommunista-pártból, mert szolidaris Bubnikkal. A nyílt levélben a képviselő élesen bírálja a pártvezetőséget, amely szerinte olyan emberekből tevődik össze, akik közül egyesek a rendőrség számára spicliszolgálatot teljesítenek.

A lapok értesülése szerint a kommunista-párt kettészakadása elkerülhetetlennek látszik.

letompult bennem, már aligha reagálok nagyobb szerű emóciókra. lírai érzékenységem a minimumra szállt. Innen van, hogy a Cezárovich temetésén sem nagyon lelkesedtem és a gyászaktyák színpadias fénylései más irányokba terelték megfigyelésem. Ami itt mind elmúlt, a vezér ajkán s a bajusza alatt, a söke hang és fecskéiramlású szó, ez mind fölcsendült és harsogott tülön-nan, nem tudom hogyan, de egy másik ajkon élt! Ami itt, lefagyva, a lét hívását dermesztette, mint egy létkérget a szivemre, az amott feloldottan zugott tova, mint egy friss patak hegyek csúcsáról, örökkön zengő dallamokkal. Elkábultva és tolongva a sok gyászvendég és hierarchiák között, a sok főnökök és kvakornokok, ügyvezetők és könyvelők és pénztárnokok között, a sok asszony-né, atyafiak, főrendek, lordok, bárók s bankvitézek között, hasztalan törtetem a ravatal felé, hogy kegyeletem virágait elhelyezzem, egy csokor dupla szegfűt, amit szerettem!

Oli, Teremtőm, de vajon kellett is ez ide?! Kellettek-e finom száraikon rengő szegfűim e virágrengetegbe, ahol egész letarolt kertek, mezők, őserdők s ceyloni ilgetek minden nyara virult, oly barbár lőnségben, színekben s méreteken, s oly borzalmasan gazdagon a halálnak odaszórvva, hogy szinte úgy tűnt, mint ha mündézt ő maga kaszáltatta volna le, ő maga rendeltette volna meg velem, maga Cezárovich, ezüstszerényes magaslátárol!

És akkor, még egyszer, egy utolsó gondolatban s hűséggel szolgálta voltam, éki ezt is elvégeztem, még ezt a halálos virágünnepet is! S aztán? Aztán? Már nem tudom. De most már csakugyan nem volt vele semmi dolgom többé, mehettem már és mentem is. Hogy értem el azt a másikat a szegfűbokor-támmal, auton lóháton, zenéken szárnyakon? — lehet! De épp jött, épp jött dő-cőve szegény, disztelen hintaján kissé féloldalt fordulva egy magános uton, úgy jött, mikor elértem.

Az amerikai parlament vizsgálóbizottságot küld Oroszországba

Coolidge elnök tanácskozni fog a szovjet elismerésének feltételeiről

Washingtonból jelentik: A jövő hét elején Coolidge elnök meg fogja vitatni Kellog külügyi államtitkárral, Borah szenátorral, mint a külügyi bizottság elnökével és a szenátus több vezető tagjával azokat a feltételeket, amelyek mellett Amerika hajlandó a szovjetkormányval az elismerésről tárgyalni. A jelentések szerint valószínű, hogy Borah és a szenátusnak ugynevezett engesztelhetetlen tagjai azt fogják kívánni, hogy az amerikai parlament küldjön vizsgáló bizottságot Szovjet-Oroszországba, mert nem lehet helytálló az angol szakszervezet jelentése.

Ez az angol bizottság tavaly járt Szovjet-Oroszországban és az ottani állapotokról paradicsomi képet festett: semmi visszasságot nem talált, holott azóta amerikai szakértők

sok tekintetben más tapasztalatokat szereztek. Így például tagadhatatlan, hogy a munkabérek Szovjet-Oroszországban lényegesen rosszabbok, mint a kapitalista államokban, főleg Angliában, a szellemi nívó és az erkölcsi színvonal a szovjet-uralom óta csak süllyedt, a munkások szakszervezeti mozgalmak lehetetlen, szabadságjogokról beszélni sem lehet. Az egyetlen, ami kifejlődött, a szövetkezeti vállalkozás, de az aztán minden magángazdálkodást tönkretett. Azt tapasztalták amerikai szakértők, hogy Szovjet-Oroszországban az állami termelés csődöt mondott, mert tüke hiányában ez a gazdálkodás semmire sem mehet, a külföldi tüke pedig nem érezheti magát biztonságban s ezért kerül el Szovjet-Oroszországot.

A kormány cáfolja a bolgár sajtó vádjait

Hivatalos kommuniké a bolgár emigránsok működéséről

Beogradból jelentik: A külügyminisztérium sajtóirodája hétfőn a következő kommunikét adta ki:

— Az utóbbi napokban bolgár részről úgy a bulgáriai, mint a külföldi sajtóban makacsul különböző híreket kolportálnak, amelyekben azt a látszatot szeretnék kelteni, hogy a bulgáriai belső zavargásokat és pártvillongásokat, melyek a határ közelében játszódnak le, mi inszenáljuk és azokat a mi területünkön készítették elő a hozzánk menekült bolgár földmivességek. Mindenekelőtt tudni kell, hogy ilyen természetű események Bulgáriában az egész ország területén napirenden vannak. A bolgár földmivességek száma nálunk napról-napra emelkedik és az első

létszázzal szemben számuk most már kétezerre emelkedett, amiből arra lehet következtetni, hogy a pártharc Bulgáriában nem csökken, sőt állandóan terjed. A mi államunk a nemzetközi jog szerint köteles befogadni ezeket a menekülteket, azonban lefegyverzi és a határról eltávolítja őket és a hatóságok a legszigorúbb utasítást kapták, hogy politikai működésüket kísérik figyelemmel. Ezeknek a bulgáriai belső harcokban való részvételéről tehát szó sem lehet. Éppen ezért fel vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy mindezek a bulgáriai és külföldi hírek a lázadásoknak a mi területünkön való szervezéséről koholtak és szemérmeláthatóan tendenciózusak.

Duca román külügyminiszter lemondott

És konfliktus a külügyminiszter és a pénzügyminiszter közt

Bukarestből jelentik: Duca külügyminiszter, a liberális kormány egyik legtekintélyesebb tagja vasárnap este lemondott állásáról. A lemondás egy parlamenti bizottsági ülésen lefolyt konfliktusból pattant ki. A külügyminisztérium reorganizálásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták ebben a bizottságban s a tárgyalás során Bratianu pénzügyminiszter sokatmondó heves hangon támadt Duca külügyminiszternek és kilógásolta a külügyi képviselő tagjait.

— Ezek az emberek, — mondotta — nem felelnek meg a hivatásuknak s a külügyminiszter kreaturái. Duca a pénzügyminiszter imparlamentáris kifejezését kikérte magának, mire Bratianu Vintila még erősebb hangot használt.

Duca külügyminiszter erre izgatottan felugrott a helyéről és indignált hangon szót a mellé ülő Bratianu Jonel miniszterelnökhöz:

— Kérem, méltóztassék figyelmeztetni a pénzügyminisztert, az ön hívére, hogy ne használjon ilyen hangot. Egyben kérem tudomásul venni lemondásomat.

Az incidens nagy izgalmat keltett és Constantinescu kapacitálta Duca-t, hogy vonja vissza lemondását, de a külügyminiszter erre nem volt hajlandó és nyomban elhagyta az ülést.

Az eset megértéséhez ismerni

kell az előzményeket. A minisztertanács a pénzügyminisztérium kebelében szakszervezetet alakított annak a kérdésnek megvizsgálására, hogy mi módon kellene az egyes minisztériumokat újjászervezni az úrvvétel egyszerűsítése, gyorsabbá tétele és a takarékoság szempontjából. Ez a szakszervezet szombaton ülést tartott és a külügyminisztérium dolgát tárgyalta. Bratianu kijelentette, hogy a külügyminisztérium igazgatása rossz és úgy a minisztériumot, mint a külföldi képviselőket is gyökeresen át kell szervezni. Duca külügyminiszter mérgesen ugrott fel és azt vágta vissza, hogy nem tűri minisztériumának ilyen kritikáját, de legkevésbé a pénzügyminiszterrel, akinek pénzügyi és gazdaságnolitikai hibáit a külföldön mindig a külügyminisztériumnak kell jóvátennie.

— Semmi közöm önhöz ezentul, dmbár ön a miniszterelnök testvére, — rivált végül Duca a pénzügyminiszterre s azzal távozott az ülésről.

A tegnapi minisztertanácsban a német-román konfliktus tárgyalását el kellett halasztani, mert a kormány előzőleg utasította Duca külügyminisztert és Vintila Bratianut, hogy a legközelebbi minisztertanácsban tegyenek jelentést a német birodalmi kormánnyal támadt ellentétek külügyi, illetőleg pénzügyi olda-

laról. A konfliktus miatt a kérdési levették a tegnapi minisztertanács napirendjéről.

Politikai körökben jelentőséget tulajdonítanak ennek az összeveszésnek, amely természetesen a sajtó terére is átcsapott. A pénzügyminiszterhez közelálló lapok becsmélőleg írnak Duca külügyminiszterrel és tevékenységéről, viszont a Ducával rokonszenvező sajtó élesen támadja a pénzügyminisztert, akinek nem sikerült Románia számára a külföldön hitelt szereznie és minden kölcsön tárgyalása kudarcra jutott.

KISEBBSÉGI ÉLET

Ruszinszkóban történt, az ungvári személyvonaton. Egy magyar kereskedő a kupében összekerült hazautazó, vidéki magyar diákokkal, akik feltűnő szorgalommal törték a cseh nyelvet. Megkérdezte az egyik diáktól:

- Miért nem beszéltek magyarul?
- Nem lehet.
- Miért?
- Mert megtiltotta a tanító.
- A kereskedő nem hitt a füleinek. Tovább faggatta a diákokat.
- Mikor?
- A múlt héten.
- És mi történt, ha mégis magyarul beszéltek?
- Büntetést kapunk.
- Verést?
- Nem.
- Hát?
- Akit rajtakapnak, az annyi tíz fillért fizet, ahány magyar szót ejtett ki.

Sándor József erdélyi magyar képviselő a román kamara legutóbbi ülésén az érettségi visszaállításáról szóló törvényjavaslat vitája során nagy beszédet mondott, amelyben szóváltotta a kisebbségi iskolák sérelmeit. A javaslat — mondotta — legsúlyosabb támadás a kisebbségek nemzeti léte ellen. A kisebbségi felekezetek a királyhoz és a kormányhoz fordultak, hogy ezt a javaslatot vonják vissza, a miniszter azonban kijelentette, hogy ezt nem teljesítheti, de a részletekben engedelményeket fog tenni. (Angheliescu: Nem tettem semmire sem ígéretet!) A javaslat nem egyéb, mint titkos numerus klausus a kisebbségi diákok ellen. Ha az eljárás fennmarad, akkor a kisebbségek önvédelemből kénytelenek lesznek a belső és a nemzetközi törvények szabályos eljárásainak botartásával sérelmeiket illetékes fórumok elé terjeszteni.

Angheliescu közoktatásügyi miniszter elnevette magát. Bocu Levér ellenzéki képviselő erre felállt és tüntetően tapsolt Sándor Józsefnek. Lupu, a parasztpárt vezére pedig ezt kiáltotta a kormányoldal felé:

- Igaza van Sándor Józsefnek!
- A liberálisok nagy zajjal fogadták a közbeszólást, de az ellenzék lehurrogta őket:
- Kivándorlási ügyökségeket protészálnak, hogy a kisebbségeket kiűzzék az országból!
- Elveszik a kisebbségek nyelvének jogait!
- Mit fog szólni a művelt nyugat mündehhez?

Az utódállamokból Magyarországra repatriáltak statisztikáját most tették közzé. A kimutatásból kiderül, hogy 1918-tól 1924 őszéig az utódállamokból 350.000 ember költözött, menekült, vagy repatriált az új Magyarországot területére. Az új Romániából az adatok szerint 197.000 ember költözött Magyarországra, ez a szám azonban nem fedi teljesen a valóságot. Kezdetben ugyanis a menekülteket nem tartották számon és később a hatóságok minden erőfeszítése meddő maradt ennek a hiánynak pótlására. Ha a statisztika 197.000-t mond

akkor a valóságban kétszázezernél jóval felül voltak azok, kik Romániából repatriáltak. Csehszlovákia már jóval szerényebb számmal szerepel, mint Románia. Csehszlovákiából az említett évek olyama alatt 107.000 lakos repatriált. A Jugoszláviából repatriáltak száma ennél jóval kisebb, ezt azonban a Jugoszláviában élő magyarság kisebb számáránya magyarázza. Jugoszláviából 45.000-an, az Ausztriához csatolt területről 1200-an repatriáltak Magyarországra. Érdekes a repatriálóknak foglalkozás szerinti megoszlása. Legtöbb közöttük a közszolgálati alkalmazott és ezek között is a vasutasok: 19.000 vasutas vette a kezébe a vándorbotot. Nagy az állami alkalmazottak száma (15.800), míg a törvényhatósági és községi alkalmazottak, úgy látszik, inkább megmaradhattak szülőföldjükön. A törvényhatósági és községi alkalmazottak rubrikájában csak 5772 szerepel. Az egyéb közszolgálati alkalmazottak közé 3500-at sorol a statisztika. Meglepő a repatriált ipari, vagy kereskedelmi alkalmazottak száma (24.473). Önálló iparos vagy kereskedő 5347 repatriált. A többi foglalkozási ágak a következőképpen alakulnak: gazdálkodó, földbirtokos 10.376, ügyvéd 341, orvos vagy gyógyszerész 280, bányamunkás vagy bányatiszt 5700, magánzó 8300, tanuló 86.000, háztartásbeli 160.000, egyéb vagy ismeretlen foglalkozású 4000.

Olaszország

Angliára hárítja a felelősséget az egyptomi konfliktusért

Rómából jelentik: Az olasz-egyiptomi határviszályt, amely miatt az egyiptomi sajtó harcias hangon ír, az olasz külügyi kormány higgadtan itéli meg. Olaszország szerzett jogokra hivatkozik s nem kíván mást, mint annak az egyezménynek szigorú betartását, amely Londonban jött létre lord Milner és Scialoja között s amelyben Anglia elismerte Olaszország igényét a Dsarabub oázis területére.

Miután Egyiptom visszazerezte független államiségát, a helyzet annyiban változott, hogy a határkiigazításra nézve az egyiptomi kormánnyal külön kell tárgyalni, de Olaszország álláspontja az, hogy Anglián van a sor és az angol kormánynak kell érvényt szereznie a londoni egyezménynek, amely az ő szuverenitása alatt jött létre, viszont Olaszország nem mondhat le a Dsarabub oázisról, amely nemcsak azért fontos, mert a karavánok útja arra vezet keresztül, hanem főleg, mert a szenussziak politikai és vallási gyülekező helye, amelyet Olaszországnak Tripolisz miatt ellenőrzés alatt kell tartania.

A Hudozssestveniek

ujabb vendégszereplése Suboticán

A moszkvai művészek áprilisban tartják legközelebbi vendégjátékukat

Emlékeztet még a moszkvai Hudozssestveni Teater társulatának tavalyi szubotici vendégszereplése. Az orosz művészek, akik ma a kontinensen a legjobb drámai együttest alkotják, négy estén át szerepeltek a szubotici városi színházban, amire itt alig volt még példa.

A kivételes siker arra indította a Hudozssestveni Teater kiváló együttesét, hogy legközelebb újabb vendégszereplésre jöjjenek Szuboticára. A társulat, amely azóta Párisban, Berlinben, Bécsben és más kulturcentrumokban vendégszerepelt, egy zagrebi színházi ügynökség útján azzal az ajánlattal fordult a szubotici városi tanácshoz, hogy az esetben, ha a város a tavalyi feltételek mellett megrendezi vendégjátékukat, ismét eljőnnének néhány estére Szuboticára.

A városi tanács hétfőn foglalkozott az ügyvel és elhatározta, hogy ugyanolyan feltételekkel, mint tavaly, hozzájárul a Hudozssestveni Színház szubotici vendégszerepléséhez és előre biztosítja a társulat-

nak a megfelelő esti bevételeket. A Hudozssestveni Teater tagjai április folyamán jönnek Szuboticára négy, esetleg hat estére, később megállapítandó napokon és műsorral.

Egységesítik a felelekezetekről szóló törvényeket

Tíz vallásfelekezetet ismer el az új törvény

Beogradból jelentik: Az évek óta készülő törvényjavaslat, amely a felelekezetek egymásközi és az államhoz való viszonyát van hivatva rendezni, legutóbb a minisztertanács elé került és jóváhagyás után a nemzetgyűlés első ülésén egyiken be fogják terjeszteni. A törvény meg fogja szüntetni az ország különböző részein eddig érvényben volt felelekezeti törvények hatályát, így az 1867. évi osztrák-magyar, az 1906. évi horvát-szlavón és az 1894. évi 32. magyar törvényeket.

A vallásszabadság és a felelekezeti egyenjogúság rendezésén kívül a törvény intézkedik az egyházak vallási és vagyoni önkormányzatáról, továbbá szabályozza, hogy az állam mely esetek-

ben és hogyan segítse a felelekezetek bűnügyi és fegyelmi ítéleteinek végrehajtásánál. Ezután következnek a vallási funkcionáriusok kinevezésére, az állami szubvencióra, az egyházi jövedelmek ellenőrzésére, a vallásoktatásra, a szakoktatásra és a házasságjog szabályozására irányuló rendelkezések.

A törvény a következő felelekezeteket ismeri el: görögkeleti, római katolikus, görög-katolikus, muzulmán, evangélikus (ágostói és helvét hitvallású), zsidó (szefard és askenázi szertartású), ó-katolikus felelekezet, továbbá evangélikus testvérisülés, nononim vallásközösség és baptizmus. El nem ismert felelekezetek: a methodista, nazareus és adventista vallások.

Bethlen választójogi javaslata

Megmarad a nyílt szavazás — Fővárosi jelölt nem léphet fel vidéken — Kisebbségben maradt jelölt is lehet képviselő

A passzivitásba vonult ellenzék az új választójog tárgyalására visszatér a parlamentbe

Budapestről jelentik: Az egységspárt választójogi bizottsága megkezdte az új választójogról szóló törvényjavaslat tárgyalását, anélkül, hogy a javaslatot szétosztották volna a nemzetgyűlési képviselőknek, vagyis gondoskodtak volna arról, hogy az új választójog intencióival és rendelkezéseivel a közvélemény is megismerkedhessen. Sőt a minisztertanács határozatában kimondotta, hogy a javaslat nyilvánosságra hozását tiltott közlésnek minősíti és azok ellen a lapok ellen, amelyek a rendelkezés ellenére mégis ismertették a választójogi javaslatot, eljárást fog indítani. A Reggel című hétfői lap a szigorú tilalommal nem törődve mégis részletesen ismerteti a választójogi törvényjavaslatot, azzal a gunyos megjegyzéssel, hogy a nemzetgyűlés elé kerülő választójogi javaslat csak anynyiban titkos, hogy szigorúan titkolják a rendelkezéseit, amelyekről a választójogi bizottság tagjainak nincs jogában tájékoztatni a bizottságba még be nem választott képviselőket sem. A titkoságnak egyéb ismertető jelei — írja a lap — teljesen hiányoznak a javaslatból, amennyiben a törvényhatósági városokon és öt ipari gőponton kívül mindenütt nyílt lesz a szavazás. Az egész javaslat nem sokban tér el az 1922. évi április 2-án megjelent választójogi rendeletről, könnyen megállapítható azonban, hogy az eltérések sohasem fejlődést, hanem visszajelölést jelentenek.

A legfontosabb eltérés a rendelet és a választójogi törvényjavaslat között az, hogy a törvényhatósági városokon kívül az ózdi, a dorogi, a tatabányai, a salgótarjáni és a pillsvörösvári kerületekben is titkos lesz a szavazás. Ezekben a kerületekben ugyanis nagy tömegekben él a szociáldemokrata-párthoz tartozó munkásság, amely nyílt választás mellett is behozta a maga jelöltjeit a nemzetgyűlésbe, úgyhogy a kormány — amikor nem ragaszkodik a felsorolt ipari kerületekben a nyílt választáshoz — olyan koncessziót tesz az ellenzéknek, amely nem kerül neki semmibe.

A javaslat 62-ik szakasza úgy intézkedik, hogy a képviselőjelöltek ajánlójának az ajánlási ívhez hozzá kell csatolni a szavazóigazolvány szelvényét is.

A 93-ik szakasz kimondja, hogy aki a fővárosban — ahol listarendszerű választás van — képviselőnek jelölteti magát, az más kerületben nem léphet fel.

A 103-ik szakasz értelmében, ha megválasztott képviselő mandátumát petícióval támadják meg és annak alapján megsemmisítik a mandátumot, nem rendelkeznek új választást, hanem az elenjelöltet — vagy az ellenjelöltek közül azt, aki a legtöbb szavazatot kapta — jelölik ki képviselőnek.

A 108-as szakasz a petíciók beadásának megnehezítésére kimondja, hogy a petícionálók ezer aranykoronát tartoznak előzetes költségekre lefizetni.

A szocialisták paktum-ügyének bécsi döntőbírósi tárgyalása alkalmából a javaslat — hogy hasonló eseteknek elejét vegye — 162-ik szakaszában a következőket mondja ki: Országgyűlési képviselő képviselői működésére a képviselőházon kívül álló tényezőktől utasítást nem fogadhat el, sem működéséről a képviselőházon kívül álló tényezőknek, legkevésbé pedig külföldi személyeknek, hatóságoknak, intézményeknek számot nem adhat. Aki ezt a szakaszt megszegi, annak képviselői mandátuma érvényteleníthető és ilyen képviselő öt éven belül újból sem választható meg.

A javaslat 165-ik szakasza szerint, aki jogosulatlanul megjelenik a parlament tanácskozó termében, azonnal letartóztatható és egy évi fogsággal büntethető. Ez a rendelkezés olyan képviselőkre is érvényes, akiket az ülésről kizártak. A javaslat szerint ilyen esetben a kizárt képviselőt nem védi a mentelmi jog.

A választójogi javaslat utolsó, 171. szakasza kimondja, hogy mihielyt a megalakuló felsőház működését megkezdí, a most együttülő nemzetgyűlés — megbízatásának hátralevő ideje alatt — az országgyűlés képviselőházaként működik tovább.

A passzivitásba vonult ellenzék körében nagy megütközéssel értesültek a kormány választójogi törvényjavaslatának részleteiről és egyhangulag megállapították, hogy ez a javaslat még az 1922. évi rendelettel szemben is visszajelölést jelent. Az ellenzék egy része

ezekután hallani sem akar a passzivitás feladásáról, míg hangok hallatszanak más arról is, hogy mihielyt az új választójog bizottsági vagy parlamenti tárgyalása megkezdődik, a passzív ellenzék visszatér a Házba. Azok az ellenzéki képviselők azonban, akik a leghelyesebb taktikai lépést a teljes passzivitás proklamálásában látnak, megvannak győződve arról, hogy az ellenzék tagjait előbb vagy utóbb újból eldölvölítják a Házból, egyrészt azért, mivel az ellenzék nem ismeri el magára nézve kötelezőnek a távollétében hozott házszabályokat, másrészt azért, mivel az új választójog körül olyan szenvedélyes harc fog kitörni, hogy az ellenzék offenzívájának leszerelésére előreláthatóan megint csak a kivezetetés fegyverét alkalmazza majd a Ház ellenzékére.

A román kormány zöld könyvet ad ki a német konfliktusról

Románia nem lépi át a vámháboru kereteit

Bukarestből jelentik: A román-német gazdasági háboru legújabb fejleménye az a kormányhatározat, amely szerint a román kormány zöld könyvet fog kiadni a felmerült gazdasági konfliktus ügyében és a könyvben nyilvánosságra hozza a Németországgal felmerült ellentétek összes dokumentumait.

A kormány egyelőre nem lépteti életbe a gazdasági represszáliákat Németországgal szemben.

Egyes németországi lapoknak az a híre, hogy Románia megtorló intézkedéseket szándékozik életbe léptetni a német alattvalók ellen, nem felel meg a valóságnak. Bukarestben illetékes helyen kijelentették, hogy ilyen represszáliák alkalmazása még gondolatban sem jutott felszínre, mert Romániának eltökélt szándéka, hogy semmiféle körülmények között sem lépi át a vámháboru kereteit. Romániából eddig egyetlen német alattvalót sem utasítottak ki.

A Cuvantul szerint a román-német viszályban bizonyos enyhülés állott be. A román kormánykörök legalább is optimistábbak, mint azelőtt. Ugy lát-szik, hogy a londoni, párisi és római kormányok magatartása, amelyeknél Németország pukatóldozott, arra bírta a német kormányt, hogy megértőbb álláspontra helyezkedjék Romániával szemben.

Uj törvényjavaslat

a kényszeregyezségi eljárásról

A miniszterközi bizottság megkezdte a javaslat előkészítését

Beogradból jelentik: A csődönkívüli kényszeregyezségről szóló törvény módosítására kiküldött bizottság, amely Surmin kereskedelmi miniszterből, Stojadinovic pénzügyminiszterből és Lukinics igazságügyminiszterből áll, megkezdte az új törvényjavaslat előkészítését.

A bizottság már végig tanulmányozta a különböző kereskedelmi testületeknek ebben a tárgyban beterjesztett beadványait. A visszaélések megakadályozására mindenekelőtt limitálni akarják 40—50 százalékban azt a kvótát, amelyet a fizetésképtelenséget bejelentő adós hitelezőinek felajánlhat. Szabályozni fogják azt is, hogy kényszeregyezségi eljárás ugyanaz a személy három éven belül nem kérhet maga ellen. A zargondnok személyét — a kereskedelmi testületek beadványai szerint — a jövőben a hitelezők jelölik ki. A fizetésképtelenségi eljárás során az adós legyen köteles esküt tenni, hogy vagyonieltára és mérlege nem hamis. A kényszeregyezségi csak akkor elfogadható, ha követelések négyötödét képviselő hitelezők ahhoz hozzájárulnak.

A miniszteri bizottság ezeknek a módosításoknak egyrészt elvben már elfogadta és tovább folytatja tárgyalásait.

Elkészült az új adótörvény-javaslat

Eltörlik a vagyoadót — Magasabb lesz a földadó

Beogradból jelentik: A pénzügyminisztérium átdolgozta a múlt évben elkészült egyenesadó-törvényjavaslatot. Az átdolgozás főleg azért vált szükségessé, mert általános ellenkezéssel találkozott az a terv, hogy bevezetik a vagyoadót azokon a vidékeken, ahol azt eddig nem ismerték. A javaslat új formájában *elveti a vagyoadót*. Sztoja-dimovics pénzügyminiszter nemrég kijelentette, hogy a reform célja az egyenesadók igazságos egységesítése, nem pedig az adóalanyok újabb megterhelése. A törvényjavaslat a maximális mértékekkel dolgozó eredeti terv jelentékeny lefagyásának eredménye, amely azonban még így is bőségesen helyet hagy az alkudozásnak.

A javaslat főbb intézkedései:

Adót fizetni köteles az állam minden polgára, aki több mint hat hónapja a királyságban lakik. Az idegen állampolgárok, külföldi lakosok, külföldi társulatok adót fizetnek ama jövedelem és kereset után, amelyet a királyság területéről kapnak.

Adómentességet élveznek: a király és trónörökös a nem magánjogi természetű jövedelmek tekintetében, továbbá az idegen állampolgárok, ha speciális nemzetközi szerződésnek mentesítik őket és az adóalanyok s adótárgyak, ha külön törvényben biztosított adómentességük kifejezetten vonatkozik minden későbbi adóra is. **Földadómentesek:** a külföldi államok, követségi és konzulátusi épületeik területe után; templomi porták és köztemetők; általában minden kulturális és jótékony célra szánt földbirtok; a törvényhatóságok és gazdasági egyesületek mintaszőlészetei és faiskolái. Végül a beépített telkek és az ötszáz négyzetméternél kisebb területű udvarok.

Időszakl földadómentességet biztosít a törvény: A tartós venyigével ültetett szőlőknek tíz évig, továbbá, ha a szőlőtől *filoxerától elpusztult* és homokon újraültették: *hat évig*. A *telepések földjei* külön törvény értelmében adómentesek.

Az elemi csapásoktól sújtott erdők, a kárhoz képest több évig. Pá-sított magánföldterületek tíz évig és fásított községi földek husz évig. Az ár ellen különös beépítésekkel védett földek szintén kedvezményeket élveznek.

Az adóalap a kataszteri tiszta jövedelem, amelyet egy hektár bonitása és megműveltsége szerint számitanak ki. A városi telkeket a legmagasabb osztályba sorozzák.

Azokon a vidékeken, ahol kataszteri felvételek vannak továbbra is megmaradnak, de a mértékeket *méter-rendszerre viszik át, az értékeket pedig dínár-értékre, egy koronát egy dínárnak véve*. Ahol még nincs kataszter, ott tíz éven belül elkészítik a kataszteri felmérést az erre vonatkozó törvény alapján.

A megievd kataszteri tiszta jövedelmet felemelik olyan mértékben, hogy megfeleljen az 1919., 1920., 1921., 1923. és 1924. évek átlagos gazdasági viszonyainak. Ahol kataszteri földérték van, ezt kataszteri tiszta jövedelemmé alakítják át, a felemelt tiszta jövedelem arányában. Ahol nincs kataszteri felmérés, ideiglenesen megállapítják a tiszta jövedelmet, arányosan az egyéb vidékek kataszteri tiszta jövedelméhez.

Földadó fejében a kataszteri tiszta jövedelem husz százalékát fizetik.

Házadó alá tartozik a királyság területén lévő minden épület, amely lakás, vagy más tartós használat céljára szolgál. A *házadó harminc*

százalék, a házbérnek, vagy házbérértéknek a fentartási, kezelési és amortizációs költségek levonásával fennmaradó összege után. El fogják készíteni az épület-katasztert.

Azokon a helyeken, ahol nagy a *lakáshtány, az új épületek,* vagy épületrészek időlegesen *adómentesek,* még pedig, ha kizárólag kisalakások vannak benne, 15. illetve 10 évig, aszerint, hogy 1925., vagy 1927. év végéig épülnek-e fel. Ha kizárólag lakásokból állnak, tekintet

Uj bünjeleket találtak Leirer Amália lakásán

Nincs még eredménye a rendőrség nyomozásának

Budapestről jelentik: *Leirer Amália* meggyilkolása ügyében a rendőrség már ötödik napja folytatja a nyomozást minden eredmény nélkül. Az egyetlen eredmény, hogy a kezdetben széles alapon megindult nyomozás már szűkült, úgy, hogy a rendőrségnek már kevesebb gyanúsítható személlyel van dolga, mint eddig. Maguk a tanúvallomások, amelyek idáig a rendőrség tudomására jutottak, annyira *ellentmondók,* nemcsak a gyanúsítható egyén személyére, hanem a meggyilkolt életmódjára is, hogy még ezt sem látja a rendőrség teljesen tisztán.

Mindezekkel szemben érdekes megállapítást eredményezett a hétfői újabb helyszíni szemle. A gyilkosság színhelyén az éjjeli szekrény mellett a földön, tehát ott, ahol minden valószínűség szerint a *gyilkos az első szurdást végzte,*

egy *bimbós fehér rózsaszálát* találtak a földön.

Ez a rózsza rendkívül fontos a nyomozás további sorsára. Megállapították ugyanis, hogy *Kerstens nem szokott barátnőjének virágot vásárolni.* Leirer Amália pedig zsurori életet élt és így nem valószínű, hogy magának virágot vásárolt volna. A *bimbós fehér rózsaszál* tehát csakis úgy kerülhetett a gyilkosság színhelyére, hogy *azt az a személy vitte oda, aki a gyilkosságot elkövette.*

Eddig azt is valószínűnek tartották, hogy talán *Leirer Amália* nagyszámu *cselédet közül valamelyiknek az ismerőse rejtőzködhetett el a lakásban* és egyik mellékhelyiségből kigurorva vehette magát a nőre s úgy gyilkolhatta meg. A *fehér rózsza* valószínű tanúbizonyság amellett, hogy a gyilkosságot olyan férfi követhette el, aki *kedveskedve közelédt Leirer Amáliához.*

Még egy fontosnak látszó bizonyíték került napfényre a helyszíni szemle során. A hálószoba szönyegének a szélén *egy hosszukásra összehajtott 100 koronást* találtak, amelyen egyetlen véresepp volt.

Most ezt a százkoronást veszik daktiloszkópiál vizsgálat alá, mert a véresepp olyanféle formájú, *mintha valaki véres kézzel fogta volna meg* és ennek a nyoma maradt volna ott.

Az első helyszíni szemle jegyzőkönyvének és a boncolási jegyzőkönyvnek újabb áttanulmányozása után ugyancsak két fontos leletre bukkant a nyomozó hatóság. Abban a bizonyos zöldre színű zsömperben, amelybe öltöztetve a hullát találták, egy *belső zsebet fedeztek fel.* Ebben a zsebben egy *kis nyolcszögletű aranyóra volt, lekete szalaggal.* Ez az óra teljesen ismeretlen azok előtt, akik *Leirer Amália* holniját ismerték. De nem azonos azzal az órával, amely eltűnt és amelyet minden bizonynyal a *gyilkos rabolhatott el.* Ennek az órának a szalagja szabályszerűen volt összehajtvva, ami azt jelenti, hogy maga *Leirer Amália* *tehetta oda.* Kérdés most a rendőrségnél az, hogy ez az óra *Leirer Amáliáé,* vagy esetleg

nélkül azok nagyságára, 12. illetve 10 évig, ha pedig az üzlethelyiségek mellett tulnyomóan lakásokból állnak, 10. illetve 5 évig adómentesek az új épületek.

Vállalati, üzleti és foglalkozás után járó adót fizetnek az önálló kereskedések, ipari-, bányavállalatok és műhelyek és az önálló, kereső foglalkozások után. Ez adó alól mentes a háziipar és a községi vállalatok. Adóalapul a vállalat, üzlet, vagy foglalkozás évi tiszta hozadéka szolgál.

Minden állam pótdadó eszik, a községi pótdadót a törvény korlátozza.

a gyilkos csempészte így szépen szalaggal összehajtvva *Leirer Amália* zsebébe és mi célja lehetett ezzel.

A másik igen érdekes felfedezés az, hogy

Leirer Amália *hai melle fölött az ing durván el van szakítva.*

Ez azért érdekes, mert a hullán a sebeket kivéve egyéb sérülési nyom, sőt a *legcsekélyebb karcolás sem látható,* ami azt jelenti, hogy *Leirer Amália nem dulakodott támadójával.* Ezzel szemben az *ingszakadás* azt mutatja,

mintha kettőjük között *kézitusa* lett volna.

Nagyon érdekes, hogy a második helyszíni szemle során *az ógy alatt egy áru papíroszt találtak,* amelyet egy gyógyszeres dobozról téptek le, vagy önmagától esett le. Erre a papírosra: *»Yohimbín«* — van írva. *Ezt a gyógyszer idősébb urak szokták használni bizonyos körülmények között a vérnyomás csökkentésére.* Kerstens vallomása szerint ő sohasem használta. Fontos tehát annak a megállapítása is, hogy akkor kinek révén jutott ez a gyógyszer *Leirer Amália* lakására?

Ezek azok az adatok, amelyek legújabbban a rendőrség elé kerültek és amelyek újabb nyomozati tápot adtak.

Hétfőn délelben egyébként újabb tanú jelentkezett a főkapitányságon, aki kérte, hogy a *nevét ne hozzák nyilvánosságra* és elmondotta, hogy az az ember, akiről a lapok írnak, minden valószínűség szerint egy

Iván keresztnevű régi ismerőse, kinek személyleírása tökéletesen ráillik arra az emberre, akit a rendőrség keres.

Elmondotta, hogy tudomása szerint ez az *Iván* *nevű ember* *tényleg ismerte Leirer Amáliát.* A rendőrség most keresi az összefüggést az *Iván* *keresztnevű ember* és a régebben keresett *tőhadnagy* között.

A budapesti főkapitányság hétfőn újabb felvilágosításokat kért Kerstens Tivadar holland kereskedőtől, akit főleg *Leirer Amália* végrendeletére vonatkozólag hallgattak ki. *Leirer Amália* néhány hónappal ezelőtt végrendeletet készített egyik *Andrássy-utli közjegyzőnél,* amelyben vagyonának örökösévé Kerstens-t nevezte meg, apját és testvérét kizárta az örökségből.

Kerstens azt vallotta, hogy tudott arról, hogy *Leirer Amália* végrendekezett, ő kísértte el a közjegyzőhöz, azonban nem várta meg s így nem ismeri a végrendelet tartalmát.

A rendőrség szeretné megismerni ennek a végrendeletnek a tartalmát, azonban a törvény értelmében csak bírói megkeresésre adhatja ki a közjegyző a végrendeletet s ezért megkeresést intéztek a vizsgálóbíróhoz, hogy a végrendeletet kérje ki a közjegyzőtől.

Az ötnapos rendőrségi nyomozás egyébként semmi pozitív eredményre nem vezetett. A rendőrség szükségesnek tartja, hogy *Leirer Amália* életmódjáról pontos felvilágosításokat szerez-

zen. *Leirer Lőrinc* és *Kerstens* szintén állandóan a *Vogel* rendőrkapitány szobájában tartózkodnak, ahol kihallgatják őket a szerencsétlen véget ért leány életmódjáról. Megállapították, hogy *Leirer Lőrincnek leánya iránt tanusított figyelmessége tulment a szülői figyelmesség határain.* Karácsonyra *Leirer Lőrinc* karácsonyfát és virágot küldött leányának, de a virágkereskedés alkalmazzottja nem tudott bejutni Amália lakásába. Az alkalmazott másnap is kísérletet tett, hogy bejusson, de természetesen szintén hiába, mert *Leirer Amália* akkor már meggyilkoltan feküdt a szobájában. A karácsonyfát és a virágot erre *Leirer Lőrinc* hozta, aki azokat át is vette. *Leirer* azt vallja, hogy *azt hitte, hogy a lánya időközben Olaszországba utazott.*

A nyomozás szempontjából fontos volna annak kiderítése, hogy hova lettek *Leirer Amália* eltűnt ékszerel. A rendőrség ebben az irányban szütlelenül nyomoz. Eddig tíz budapesti ékszerész jelentkezett azzal, hogy náluk hasonló ékszereket akartak értékesíteni, de ők nem vették meg. Komoly személyleírást azonban nem tudnak adni az illetőről.

Leirer Lőrinc *tíz millió korona* jutalmat tűzött ki annak, aki a rendőrséget a tettes nyomára vezeti.

Olasz csekkcsalókat tartóztattak le Zagrebben

A Vajdaságban is hamis csekket akartak forgalomba hozni

Zagrebból jelentik: Az Első Horvát Takarékpénztár igazgatósága néhány nappal ezelőtt feljelentést tett a zagrebi rendőrségen, hogy egy olasz kereskedő *260.000 dínáros csekket* váltott be az intézet pénztáránál, amely csekk később hamisnak bizonyult. A csekk a *Casse del risparmio Udine-cervignanoli* olasz pénzüzet nevére szőtt, amelynek beváltása után a zagrebi intézet az olasz bankhoz fordult fedezetért, mire az *udinei bank* közölte, hogy *a csekk hamis és azt lopott úrlapokra töltötték ki.* A feljelentés alapján a zagrebi rendőrség megállapította, hogy a csekkcsaló állítólagos olasz kereskedő már elutazott Zagrebból, az elrendelt távirati körözésre azonban *sikerült az illetőt Susakon letartóztatni.* Időközben még két másik zagrebi bank is feljelentést tett, hogy több hamis olasz csekket *váltottak be náluk,* az egyik pénzüzetnél 342.000, a másiknál pedig 185.000 dínár értékben.

A letartóztatott csalo kihallgatása alapján a zagrebi rendőrség egy nagy olasz *csekkhamisító-bandának* jutott a nyomára. Megállapították, hogy a banda tagjai, akik valamennyien olasz állampolgárok, *kereskedőknek adták ki magukat, Zagrebben nagyobb bevásárlásokat eszközöltek és mindenütt hamis csekkkel fizettek.* A csekklapokhoz lopás után jutottak Udineben és Triestben és azokat Jugoszláviában akarták értékesíteni. Eddig *hat olasz tartóztattak le Zagrebben,* akik beismerő vallomást tettek és elmondták, hogy először Zagrebben akartak kísérletet tenni és az volt a tervük, hogy ha próbálkozásuk sikerül, a *Vajdaságban is nagymennyiségű exportáru* *vásárolni* hamis csekkért. Eddig Horvátországban közel egy millió dínár értékű hamis csekket értékesítettek az olasz szélhámosok.

A rendőrségnek az a gyanúja, hogy a *csekkcsalók büntársai* már megkezdték működésüket a *Vajdaságban,* ezért a nyomozás eddigi adatairól értesítették a vajdasági hatóságokat is, hogy a gyanus olaszokat itt is figyelemmel kísérhessék.

Butorok, csak a legjobb minőségben, bécsi gyártmányok, versenyképes árakon Krausz, Edénél Nevisad

A kisebbségi kérdés

az interparlamentáris konferencián

Összel lesz a legközelebbi konferencia Washingtonban

Párisból jelentik: Az interparlamentáris konferencia most zárult párisi ülésén elhatározták, hogy a legközelebbi interparlamentáris konferenciát az ősszel, valószínűleg október elején tartják meg Washingtonban. A kanadai kormány kérésére a tanácskozás egy részét Kanada területén folytatják le.

A konferencia egyebek közt tárgyalni fogja a lefegyverzés kérdését és a kisebbségek ügyét. Az előkészítő bizottság az utóbbit le akarta vétetni a napirendről, hogy az egyes európai nemzetek a konferencián esetleg ne kerüljenek egymással szembe. Lukács György magyar delegált azonban hivatkozott arra, hogy ez a kérdés Közép-európa legfontosabb problémája s reformokra van szükség, mert a kisebbségi ügyek csak az esetben juthatnak az illetékes fórumok: a népszövetségi tanács és az állandó nemzetközi bíróság elé, ha a tanács valamennyi tagja hozzájárul az ügy napirendre tűzéséhez. Szükséges tehát, hogy a vitás kérdéseket oly állam is az említett fórumok elé vihesse, amely nem fogja a népszövetségi tanácsnak s még helyesebb, ha a kisebbségeknek is szervezett képviselőtök lesz, amely a sérelmek tárgyalását kezdeményezheti. A bizottság elvben elfogadta, hogy a kisebbségi kérdés is kitűzessék a konferencia napirendjére, de megbizta a kisebbségi bizottságot hogy oly témát válasszon, amelynek tárgyalása nem idéz föl ellentéteket a konferencián. Április végén a konferencia tanácsa Párisban újabb ülést tart a végleges program megállapítása végett.

A népszövetségi ligák uniójának brüsszeli értekezletén is épp ily tartózkodás nyilvánult meg a kisebbségi ügyekkel szemben. Azokat a javaslatokat, amelyek szerint az érdekeltebb kisebbségeknek joguk legyen a vitás kérdéseket a népszövetségi tanács vagy az állandó nemzetközi bíróság elé vinni, a ligák uniója előkészítés végett albizottsághoz utalta.

A magyar hatóságok

kiadtak Németországnak egy gyilkos német diákot

Allítólag a Konsul-szervezet parancsára gyilkos

Budapestről jelentik: Mult év májusában Győrött a rendőrség letartóztatott egy németországi fiatalembert, akit a német hatóságok rablógyilkosság miatt köröztek. A fiatalembert egy Grütte-Lehder Róbert nevű diák, aki a rendőrséget azt állította, hogy őt nem rablógyilkosság, hanem politikai gyilkosság miatt körözik.

Elmondotta, hogy a német Konsul-szervezet egy pomerániai titkos katonai szervezet tagja volt és ebbe a szervezetbe bekapcsolódott egy Daners nevű kommunista kém, aki elvette a katonai szervezet titkait és azokat el akarta adni a berlini kommunista központnak. Megtudta ezt a szervezet vezetősége és megbizta Grütte-Lehder azzal, hogy Danerst üldözze vegye, aki már utban volt Berlin felé.

Grütte-Lehder teljesítette a megbízást és még a vonatban utólérté Danerst. Berlinben azután Danerszel egy ideig együtt mulatott és állandóan a kommunista kém mellett maradt, hogy az ne adhasa át a birtokába jutott anyagot a kommunista vezetőségnek. Később két társával együtt a tegeli erdőben agyonlőtték Danerst, majd kiürítették zsebeit, állítólag azért, hogy a nála levő doku-

mentumokat elvegyék tőle és holttestét otthagyták.

Mind a három gyilkos külföldre menekült. Grütte-Lehder Ausztrián keresztül Magyarországra szökött. Közben a tegeli erdőben megtalálták Daners holttestét és a további rendőri nyomozás megállapította, hogy Grütte-Lehder Daners gyilkosa. A német hatóságok közzöveletet bocsátottak ki ellene. Ennek alapján azután Győrött tavaly május 10-ikén Grütte-Lehder letartóztatták.

A német kormány, amelyet a magyar hatóságok hivatalosan értesítettek a le-

tartóztatásról, azonnal megindította a kiadatási eljárást. A német hatóságok az erre vonatkozó jegyzékek szerint Grütte-Lehder gyilkossággal vádolják, de tagadják, hogy politikai gyilkosságról van szó. Hosszasadalmas jegyzékváltás indult meg, amelynek során a magyar hatóságok végül elhatározták, hogy Grütte-Lehder kiszolgáltatják a német hatóságoknak.

Erről értesítették is a német követséget, amely azután megtette a szükséges lépéseket, hogy Ausztria megadja az átszállításra az engedélyt.

Harc az örökségért

A rokonok terhelő vallomása alapján ismét letartóztatták a tűzhalált halt öregasszony örökösét — A rendőrség gyilkossággal gyanúsítja Almási Ferenc vasuti tisztviselőt

A péntek esti szubotcai tűzkatasztrófa, amelynek, mint ismeretes, özvegy Teleki Albertné áldozata lett, még mindig rejtélyként áll a rendőrség előtt. A gyilkossággal gyanúsított Almási Ferencet, akit szombaton délelőtt őrizetbe vettek, de még aznap éjjel elbocsátották a rendőrségről, hétfőn délelőtt újól letartóztatták. A rendőrség gyanúja szerint a tűzkatasztrófát Almási idézte elő szándékosan, hogy Telekinét eltegye láb alól és így hamarabb hozzájusson az öregasszony vagyonához, amelynek a mult év január tizenkettedikén készült végrendelet értelmében általános örökösé.

A terhelő tanuvallomások

A rendőrségi nyomozást azok a tanuvallomások terelték jelenlegi stádiumába, amelyeket az elhunyt rokonai tettek a rendőrségen. Telekiné rokonai ugyanis úgy állítják be Almásit, mint akinek egyetlen célja volt a szerencsétlen asszony vagyonát megkaparintani. Egybehangzóan vallják a rokonok, hogy Almási miatt voltak rossz viszonyban Telekinével, mert Almási állandóan igyekezett Telekinét ellenséges indulatra liangolni a rokonok iránt.

A legsúlyosabban terhelő vallomást Horváth Józsefné, Izmendi Ferencné és Kaufmann Gizella mondták jegyzőkönyvbe, akik valamennyien rokonai Telekinének. Ezek a vallomások úgy tüntetik fel a helyzetet, hogy Telekiné teljesen Almási befolyása alatt állott és noha több ízben kifakadt gondozójának bánásmódja ellen rokonai előtt is, talán félelemben nem merte házából eltávolítani a fiatalembert.

Horváth Józsefné, aki szintén Telekiné házában lakik, hétfőn délben hallgatta ki Mamusics György bünyügyi rendőrkapitány. Horváthné elmondta, hogy Almási felesége, Petrik Teréz révén van rokoni viszonyban Telekinével, akinek házába körülbelül egy évvel ezelőtt költözött. Ez időtől kezdve ellenséges volt a viszony közte és az elhunyt között, mert Almási mindig azzal ijesztette Telekinét, hogy rokonai meg akarják verni.

— Amikor Almási feleségének anyja — mondotta Horváthné — valami felett összeveszett Telekinével, Almási, hogy az öregasszonyt meg ne haragítsa, eltávolította magától feleségét is és olyan kijelentést tett, hogy inkább marad Telekiné mellett, akinek a vagyonát örökölni fogja, mint feleségével, akinek a révén mindössze két lánca földet kapott.

Végül kijelentette Horváthné, hogy Telekiné halála után Almási nyomban beszűntette vele az ellenségeskedést és habár azelőtt még köszönési viszonyban sem voltak, szombaton egy liter bort vitt neki és ugyanannyit küldött Izmendinének is.

Izmendi Ferencné megerősítette Horváthné vallomását.

Kaufmann Giza vallomása szerint Almási, amikor felesége anyja összeveszett Telekinével, kijelentette, hogy ha Telekiné meg fog rá haragudni és megmáslítja végrendeletét, agyonlövi magát. A kihallgatások során többet azt val-

lították, hogy Almási már egyizben örökölt hasonló körülmények között.

Operáció mint súlyosbító körülmény

Almási másik örökösödésének története, amelyet a kismézzett rokonok szintén terhelő adatként tárnak fel, a következő:

Özvegy Racsmányné, született Petrik Terézia, aki Almási feleségének nagynénje volt, mult év júniusában operáció alatt meghalt. Halálát jóval megelőzően végrendeletet készített, amelyben fele vagyonát Almásira, fele vagyonát pedig annak feleségére hagyta, míg Almási feleségének testvéréről meg sem emlékezett.

A vallomások szerint Almási birta rá Racsmánynét, hogy az ő javára végrendelezze. Racsmányné végrendelezett is, mire Almási, hogy hamarabb hozzájusson az összeghez és megmeneküljön attól a szeszélytől, hogy Racsmányné a rokonok esetleges rábeszélésére megsemmisíti a végrendeletet, rábeszélte, hogy rákbaja ellen operáltassa meg magát. A rokonok szerint Racsmányné még évekig elélt volna betegségével, de hallgatva Almási rábeszélésére, megoperáltatta magát, amibe belehalt.

A mentő-vallomások

A terhelő vallomások mellett néhány mentővallomás is történt Almási ügyében. Az egyik ilyen mentővallomást Arai Anna tette, aki barátságos viszonyban volt Telekinével.

Arai Anna többek közt azt vallotta, hogy az elhunyt mindig dicsőreleg beszélt Almásiról. Legutoljára február hó 26-ikán találkozott Telekinével, aki elmondta neki, hogy halála esetére már gondoskodott a temetéséről és Pletl temetkezési vállalkozónál olyan temetést alkudott ki, amely a sírkövel együtt százezer dinárba fog kerülni. Azután elmondta, hogy vagyonát az őt gondozó Almási fogja örökölni, míg Horváthékra csak tíz koronát hagyományozott.

Jónás János kézbesítő szintén jelentkezett vallomástételre és közölte a rendőrséggel, hogy a mult hétfőn megszólította őt Telekiné, elpanaszolva, hogy Almásit elhagyta a felesége.

— Azt a jóra való embert — mondotta Telekiné — elhagyta az asszony.

Almási felesége vallomásában elmondta, hogy Telekiné és a rokonok között már régóta ellenséges viszony volt amiatt, hogy az öregasszony férjét jelölte meg általános örökösül, míg rokonaira csak kisebb összegeket hagyományozott.

— Egy alkalommal — vallia Almásiné — amikor Telekiné távollétekor ismét az örökségről volt szó, Horváth József azt a kijelentést tette, hogy hiába csinált végrendeletet az öregasszony, mert van egy ajándékozási szerződés, amelyben Horváthéknak ajándékozta a vagyonát.

Az egyetlen terhelő körülmény

A rokonok terhelő vallomásán kívül egyetlen terhelő körülményt észlelt a rendőrség Almási bűnössége mellett. A rendőrség ugyanis kizártnak tartja,

hogy véletlen szerencsétlenség esetén Telekiné a szobának abba a részébe került volna ahol holttestére rátaláltak.

Amikor Almásit hétfőn délután kihallgatták, főleg azt igyekeztek megállapítani, hogy hol és milyen helyzetben kezelte lábait Telekiné. Almási elmondta, hogy este lefekvés előtt ágyánál leült egy számolyra és a benzines lábast a számoly elé, vagy a közelben levő asztal sarkára helyezte. A kritikus estén a lábast, amelyben a benzin felrobbant, a számoly előtt találták, a holttest pedig térdelő helyzetben a szoba tulsó részében a másik és vetetlen ágyra borulva hevert. A rendőrség lehetetlennek tartja, hogy robbanás esetén Telekiné a másik ágy felé menekült volna, mert ez esetben a felrobbant lábason, amelyből hatalmas lángnyelvek emelkedhettek ki, keresztül futott volna a szemben lévő ágyhoz. A rendőrség szerint Telekiné vagy az ágy felé menekült volna, amerre szabad utja volt, vagy pedig hanyatt esett volna ágyára, amely előtt ült. A rendőrség valószínűbbnek tartja, hogy Telekiné párnált és ágylepedőjét előzőleg leöntötték benzinnel, majd amikor az asszony már ágyában feküdt, Almási meggyújtotta a benzines ágyeműt. Amikor pedig Telekiné az égi ágyeműk közül klugrott, hogy meneküljön és egyenesen a másik ágy felé futott, lángokban álló ruhájától meggyulladt a földön levő benzines edény és felrobbant. A rendőrség ezt a feltevését azzal is igazoltnak látja, hogy az ágyemű a dunna alatt gyulladt ki, míg a dunna-takaró tetején még pörkölés sincs. A magával tehetetlen asszony azután, annak ellenére, hogy nagyobb tűz nem volt, a nagy füstben — mint a boncolás is megállapította — megümladt.

A rejtélyes ügyben a rendőrség tovább folytatja a nyomozást és kedden újabb tanukat fog kihallgatni.

Beregi nem tarthatta meg szavalo-estjét

Kettős rendőri későltés a budapesti színházakban

Budapestről jelentik: Szombaton este, közvetlenül az előadások megkezdése előtt, detektívek jelentkeztek a budapesti színházak irodáiban és kérték, hogy őket a nézőtéren helyezze el, miután a főkapitányságra bizalmas értesítés érkezett, hogy Beregi Oszkár valamelyik színházban váratlanul föl szándékozik lépni és emiatt az ébredők ugynevezett tüntető osztagokat küldtek valamennyi színházba.

A színházak igazgatói azonnal intézkedtek a detektívek elhelyezéséről, valamint a kettős rendőrségekéről is, amelyeket a főkapitányságról küldöttek ki egy-egy altiszt vezetésével a színházakba. Beregi egyik színházban sem lépett föl és így a tüntetések is elmaradtak.

Beregi egyébként betiltott szavalo-estje helyett szombaton a Fészekklub rendes hangversenye keretében akart néhány verset elmondani és ez alkalomból néhány híve ünnepelesen akarta fogadni. Amikor azonban Beregi a Fészekbe megérkezett, közölték vele, hogy a fogadtatás elmarad és kérték, hogy föllépési szándékáról is mondjon le. Beregi aztán föl sem ment a nagyterembe, hanem azonnal eltávozott.

„FIORANTA“

krem és szappan hatóan csodás
563 Leraka „50A“ drogerija Novisad

SZABÓK FIGYELMEBE! 836

A Carlton és Mayfair férfidivatlapok képviselőtét Jugoszlávia területére átvettük.

„PAPIRUS“ Novisad, Jevrejska ul. 7.

HIREK

Rajz

Ki emlékszik elmult vándorlásaira? Gyalog a télen, lovon a nyáron, farkasok közt, félelmek közt, mezőkön, folyókön, falukon, esztendőkön által, éhségben-bőségben-rosszban-jóban, isten kegyelmével, isten haragiával? Én jártam hegyek között, melyek engedelmesen feküdtek a lábaim elé és városokban, melyek elakartak gázolni. A városok engem sohase szerettek. A szívem mindig cserben hagyott, ha a várossal háltam és most már három év óta állandó harcban állunk egymással, én és a szívem.

Ki emlékszik az álmaira? Idegen házban, idegen földön, rossz átlók mögött, sötét ablakok alatt, fullasztó párnás ágyban és az ágy alatt és a szögletekben rémek ülnek. Álmomban erős, jószágos maradtam és szárnyaim voltak, mint a repülőgépek. Álmomban tudtam, hogy álmodom és ez bátorságot adott a halálhoz. Rengeteg csodát és hőstettet vittem véghez és ha megölték százszor is: reggelre mindig feltámadtam. Ó, most se tudom melyik a nagyobb: az álom, vagy az ébredés szomorúsága.

Ki emlékszik a mesékre? Amelyeket a dajkánk mesélt az esti lefekvésnél, vagy amelyeket mi meséltünk, ha négy-szemközt maradtunk önmagunkkal? Sok szép mesém van és őrzöm őket, gyerekségem egyetlen ajándékát. Nekik köszönhetem a nevetésemet, tőlük tanultam álmélnödni és belőlük táplálkoztam minden bánatomban. Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kisfiú, aki elindult világra, hogy megkeresse a Fehér Csillagot. A Fehér Csillagról azt beszélték, hogy csodátévő ereje van, lenni él az emberek között, csak meg kell keresni és aki megtalálja, annak holta napjáig örök boldogság jut osztályrészül. Ment, mendegélt a kisfiú égető szomjúsággal, árkon át, bokron át, egész országokat bejárt és közben férfivá ért, egész földrészeket bejárt és közben megöszült, az egész világot bejárta és közben öregemberré rokkant, de nem találta sehohsem a Fehér Csillagot. Egyszer, nyári alkonyatkor elérte a fáradtság; leült az árokpartra a fűbe, lehorgasztott fejjel, mint a szomorúfiú. A szeme elhomályosodott, a szája reszketett és összedőlkezett az augusztusi estével. Ez az ő életének alkonya volt, a sok hősi hühó semmiért és tudta, hogy nemsokára eléri a halál. Ekkor valami ismeretlen, csiklandós érzés fogta el, kigombolta a kabátját, hogy kedvére vakarózzhasson, amikor egy apró, fehér csillag esett ki a mellénye alól. »Ejnye, hogy került ide ez a kis csillag?« — gondolta a vándor és a csillag megszólalt: »Születésem pillanata óta veled vagyok.« »Csak nem te vagy a Fehér Csillag?« — dadogta rémülettel a vándor és olyan sápadt lett a meglepetéstől, akár a tejút. »De én vagyok a Fehér Csillag, akít te egész életedben kerestél. Ott laktam a hetedik szivedben egész mostanig. Sokszor szerettem volna beszélni veled, de te egyszer sem néztél be a szivedbe« — ezzel elindult a Fehér Csillag az országúton. »Hová megy Fehér Csillag?« — kiáltott fel fájdalmasan a vándor. »Megyek egy kis faluba, egy másik ember szívébe, aki most fog megszületni.« Ekkor hirtelen szárnyai nőttek és elrepült az ég felé, ahol összeolvadt testvéreivel, úgy, hogy nem lehetett megkülönböztetni a többi égi csillagoktól. A vándor pedig holtan bukott le az árokba és varangyos békák énekeltek felette gyászalt. Itt a vége, fuss el véle.

Ki emlékszik a válságokra, amik a lelkekben mentek végbe és amikor ismeretlen életeket ölt meg egyetlen grimaszal? Minden emberben országok élnek, népek, akaratok, házak, földek, izek és nagy dárldók is vannak a lélek fővárosában, amelyek a mi számlánkra mennek. Ó, én szép belső arcom! Év-

szakok váltakoznak bennem. telek, tavaszok, nyarak és ősök, zivatarok és csöndes béke. Nagy, gazdag hajók usznak a tengereimen; jönnek, mennek, kikötnek és elszünek mindenféle hajók, kalózhajók és kalmárhajók, nőkkel, gyerekekkel és barátokkal, kiket már régen elszírtam és visszajárnak a tengerből kísérteti, egész a kikötőig jönnek, ahol szívem horgonyoz. Mennyi kikötő és mennyi zátony van az én lelkemben és mennyi akna! Ki akarta, ki adta? Egyszer majd véget érnek ezek a titkos ünnepek, én is aknárafutok a szívemmel és ekkor azt fogják mondani a tudatlanok: »Még halt.«

Tamás István

— **Sombori küldöttség Pasicnál.** Beogradból jelentik: Lalosevics József nemzetgyűlési képviselő vezetésével harmintegu küldöttség jelent meg hétfőn Pasic miniszterelnöknel. A küldöttség arra kérte a miniszterelnököt, hogy a két baranyai járást egyesítsék, ami által az egyik radikális-párti mandátumot nem Banác, a baranyai jelölt, hanem Sevcics Szima, a sombori járás helyettes jelöltje kapná meg. A miniszterelnök kijelentette, hogy a küldöttség kérése most nem teljesíthető, de a jövő választások előkészületei kapcsán a kívánságot figyelembe fogjuk venni.

— **A jugoszláv-magyar delegációk vezetőinek tárgyalása.** Beogradból jelentik: Perics Ninko volt igazságügyminiszter, a magyarokkal tárgyaló jugoszláv delegáció vezetője hétfőn hosszasan tanácskozott Wodianer Artur meghatalmazott miniszterrel, a magyar delegáció vezetőjével a napokban folytatandó tanácskozások anyagáról. A két delegáció vezetője kedden folytatja a tárgyalást. A jugoszláv delegáció két szekciója hétfőn délelőtt ülést tartott.

— **Baltazár püspök amerikai körútja.** Baltazár Dezső, debreceni református püspök — mint Newyorkból jelentik — rövidesen befejezi amerikai körútját. Az amerikai magyarok rendkívül lelkesen fogadták a népszerű püspököt, aki a debreceni kollégium javára rendezett gyűjtést. Több helyre ismételtetn vissza kellett térnie, hogy beszédekert tartson. Philadelphióba kétszer, Trentonba kétszer, Pittsburgba háromszor, végül Clevelandba is háromszor tért vissza s nem csak egyházi ünnepeken, hanem alkalmi gyűléseken is résztvett. Meckesporton a zsidótemplomba is meghívták, ahol három nyelven tartott beszédet. Utóterve szerint most még a Chicgo s a Niagara vidékén lakó magyarokhoz látogat el és március 15—16-ára tér vissza Magyarországra.

— **A beogradi írók egyesületének megalakulása.** Beogradból jelentik: A hivatásos írók gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy erkölcsi és anyagi érdekeik védelmére megalakítják az Írók Egyesületét. Evégből szervezőbizottságot alakítottak, amelynek tagjai: Petrovics Veljko, Zsivanov Jeremia, Vászics Dragisa, Krklec Gusztáv, Cár Márkó, Pavlovics Mile, Andrics Ivó, Cnyanszki Milos, Vinaver Sztaniszláv és Petrovics Sztvetisláv lettek. Az egyesülethez életkorra és irodalmi irányra való tekintet nélkül csatlakoznak az írók.

— **Amerika nyilvánosságra hozza a háború okait.** Newyorkból jelentik: A szenátus elfogadta Owen szenátor javaslatát, amely szerint utasítandó a kongresszus levéltára, hogy lásson hozzá a háború okaira vonatkozó anyag pártatlan összeállításához.

— **Kitüntetés.** Szentáról jelentik: Vukotics Milán nyugalmazott szolgabíró a király a koronás arany érdemrenddel tüntette ki hosszú és sikeres közzolgálata elismeréséül. A kitüntetést vasárnap nyújtotta át Vukoticsnak dr. Knyezsevics Milos polgármester díszes ünnepek keretében.

— **Ausztria és Németország kölcsönösen beszünteti az utlevélkényszert.** Berlinből jelentik: Riedl Richard, Német-Ausztria berlini követe úgy nyilatkozott, hogy Stresemann külügyminiszter nyilatkozata, amelyet a birodalmi gyűlésen az Ausztria és Németország közötti utlevélkényszer megszüntetéséről tett, őt nem érte váratlanul, mert már régebben azon fáradozott, hogy az utlevélügyben könnyítéseket eszközöljön ki a két ország kormányánál. Az újítás — mondotta Riedl — azzal kezdődött, hogy Ausztriában leszállították az utlevélilletékeket s ugyanekkor a német állampolgároknak is biztosították ezeket a kedvezményeket. A német állampolgároknak ezt a kedvezményt csak akkor adták meg, amikor a német kormánytól ígéretet kaptak arról, hogy Németország az osztrák állampolgároknak ugyanilyen kedvezményt ad. Most aztán a német külügyi hivatal magához ragadta a kezdeményezést s az osztrák és német állampolgárok nemsokára minden korlátozás nélkül utazhatnak az egyik országból a másikba.

— **Gyógyíthatatlan betegség miatt öngyilkosság.** Novisadról jelentik: Farkas Árpád sremski karlovcii borbélysegéd Novisadon felvágta ereit és súlyosan sérült állapotban a közpórházba szállították be. Farkas súlyos tüdőhajtban szenvedett, emiatt elkeseredettsége készítette az öngyilkosságra.

— **Amikor a vő összejátszik az anyóssal.** Novisadról jelentik: Ivkov György, csurogi kereskedő 1920-ban száztízezer jugokoronával adósa maradt Hahn Gyula osztrák cégnek. A tartozást három részletben kötelezte magát megfizetni és biztosítékképpen lekötötte csurogi ingatlanát. Mielőtt azonban Hahn a bekebelezést keresztülvihette volna, Ivkov összejátszva anyóssával Bugarszki Sztanával, a házát, amelyet szakértők annak idején 60,000 jugokoronára értékelték, 20,000 koronáért eladta anyósának. Hahn emiatt a kereskedőt és anyósát is feljelentette csalásért. A novisadi törvényszék még 1921. június 23-án Ivkov Györgyöt csalásért egy évi fogházra, az anyóst Bugarszki Sztanát pedig két havi fogházra ítélte, egyben a házadásra vonatkozó ügyletet megsemmisítette. A felelősségi bíróság múlt évi júniusában hozott ítéletét a semmitősséék hétfőn jóváhagyta.

— **Demokrata-bizottság Bregalnícán.** A demokratapártnak egy háromtagú bizottsága utazott Bregalnícára, hogy az ottani ellenzéki választóknak a választások alatt történt terrorizálásáról a helyszínen adatokat szerezzenek. A bizottságnak Timotievics Koszta, Mihajlovics Ljuba és Kumanudi Koszta a tagjai, akiket több újságíró is elkísért utjukra.

— **Halálos autógázolás.** Beogradból jelentik: Hétfőn délelőtt féltkor a Prometna Banka épülete előtt, Beograd legforgalmasabb helyén az angol petróleum-társaság tulajdonát képező 851. számú autó elgázolta Rubenovics Miszin beogradi kereskedőt, aki az uton át akart menni. A gépkocsi ötven méterre vonszolta magával Rubenovicsot, akit holtan szedtek ki a kerekek alól. A sofőrt, aki azzal védekezett, hogy az autó fékje elromlott és ezért nem tudta a kocsit idejekorán megállítani, letartóztatták.

— **Szimultán sakkverseny Beeskereken.** Nicifor Sándor párdányi postatiszt a jeles amatőr sakköző Beeskereken a Club-kávéházban lévő sakkörben egyszerre tíz ellenféllel mérkőzött. Hét partit megnyert, kettőt elvesztett, egy pedig eldöntetlen lett.

— **A pancsevői villanytelep átalakítása.** A pancsevői kiszélesített tanács hétfőn rendkívül ülést tartott, amelyen a villanytelep átalakítási munkálatokra vonatkozó tanácsai előterjesztést tárgyalták le. Ezenkívül több kisebb jelentőségű ügy szerepelt a tárgysorozaton.

— **Elhunyt városi tisztiorvos.** Novisadról jelentik: Dr. Koda Sándor noviszadi városi tisztiorvos és törvényszéki orvos vasárnap reggel 70 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Dr. Koda Sándor széles körben volt ismeretes, mint a szegény lakosság igazi jótévedője, aki a város szegényeit ingyen gyógyította. Lelkiismeretes, kitűnő orvos volt, akinek emberbarátsága határt nem ismert. Iskoláit Ujvidéken és Debrecenben végezte, orvosi oklevelét Bécsben szerezte meg. 1881 óta áll városi szolgálatban. A háború alatt a Vöröskereszt-rendjellel tüntették ki. Tagja volt a szerb Maticának, a szerb színház egyesületnek, stb. Temetése hétfőn délután három órakor ment végbe általános részvél mellett. A temetésen Szlepcsevics Milán főispán és Laticics János polgármesterhelyettes vezetésével a városi tanács részt vett.

— **Mozgó-könyvtár alapított a noviszadi Matica.** A noviszadi Szerb Matica elhatározta, hogy pénzügyi nehézségei ellenére is mozgó népkönyvtárakat alapít. A mozgókönyvtár most nyílt meg Kovily községben nagy ünnepek között a lakosság tömeges részvétele mellett. Száz válogatott könyvből áll a könyvtár, amely szeptemberig marad Kovilyban, azután más községbe viszik.

— **Tűzek.** Raffai Ferenc királyhalmi háza kigyulladt és az egész tető leégett. Tűzoltóság hiányában a szomszédok oltották el a tüzet, amely 10,000 dinár kárt okozott. — Nagy tűz volt Martonson is, ahol Erdélyi Rozália háza teljesen leégett. A kár 100,000 dinár.

— **Elmarad Beregi Oszkár tervbe-vett vajdasági turnéja.** A Muzsa pozsonyi és kassai hangversenyrendezővállalat azzal a tervvel foglalkozott, hogy Beregi Oszkárt az utódállamokban rendezendő turnéra nyerje meg. A turné terve azonban csak részben valósul meg, mert Beregi csak Szlovénzkóban és Erdélyben fog szavalóesteket tartani, a vajdasági turné elmarad. Az ügyben ittjárt Szántó Tivadar, a Muzsa igazgatója, aki kijelentette, hogy sem Subotícán, sem Somborban nem tudott megfelelő befogadóképességű termet találni és ezért sürgőnyileg értesítette Beregi Oszkárt, hogy a vajdasági körut nem tartható meg.

— **Zinovjev a Kaukázusba akarja száműzni Csicserin.** Rigából jelentik: Zinovjev, a kommunista internacionále elnöke és Csicserin külügyi népbiztos között komoly konfliktus keletkezett. Csicserin a francia nagykövetnek megígérte, hogy a kommunista propagandát beszüntetik Franciaországban és gyarmatain, hogy ezáltal normális viszonyt létesítsenek Franciaország és a szovjet között. Zinovjev kijelentette, hogy siettetni fogja Csicserin száműzetését a Kaukázusba.

— **A beeskereki műkedvelők előadása.** A Nyáray Rezső vezetésével álló műkedvelő társaság március 5, 6. és 8-ik napjain »Az ártatlan don Juan« című bohózatot fogja játszani.

— **A hűtlen cseléd.** Novisadról jelentik: Csernyei Mór nyugalmazott tanító néhány nap előtt észrevette, hogy Mátyás fiának szekrényéből ezer dinár eltűnt. Kiderült, hogy a pénzt Jovanovics Zsivka nevű cseléd lopta el. A tolvaj leányt letartóztatták.

— **A párisi divat még mindig: soványosság és rövid haj.** Párisból írják. Most zajlott le Páris legegységesebb bálja a — Varróbál. A Theatre des Champs Elysées öltözködött parádéba ez alkalomra és a legnagyobb párisi divatszalonok bemutatták új kreációikat. Nagy sikere volt a tradicionális fölvo-nulásoknak. A legújabb divatot a következőkben lehet összefoglalni: Soványosság, még mindig a rövid haj, szűk, rövid, testhezálló ruhák és még merészebb dekoltyás.

— **A beográdi katolikus székesegyház ügye.** Beográdból jelentik: A katolikus székesegyház-építő társaság közgyűlést tartott, amelyen Rodics Rafael érsek és Pellegrinetti pápai nuncius is résztvett. Megállapították, hogy az egyesület vagyona egy és egynegyedmillió dinár. Ezután a székesegyház felépítéséhez szükséges telek megszerzésének nehézségeiről tárgyaltak, mert a kiszemelt telkeket a községtanács, illetve a közoktatásügyi minisztérium nem engedte át.

— **Halálos szerezéssétség a román hadirepülőgépek kipróbálásánál.** Bukarestből jelentik: Az angliai Cowentryben, ahol most folyik a Románia számára elkészített repülőgépek kipróbálása, Sanatescu román őrnagy a próbarepülés alkalmával az első felszállásnál ezer méter magasból lezuhant és szörnyet halt. Megállapították, hogy a szerezéssétséget a rossz motor okozta. Bukarestben a katasztrófa híre nagy megdöbbenést keltett. A román ellenzék a kamarában már régebben szóval tette, hogy a repülőgépek megrendelése szabálytalanul történt, mert a szállítást versenytárgyalás nélkül a megbízhatatlan Armstrong-cégre bízták. A kamara hétfői ülésén Madgearu képviselő hevesen támadta emiatt a kormányt.

— **Ujból megnyitják a budapesti Operát.** Budapestről jelentik: Hétfőn délelőtt az operaház zenészeinek küldöttsége jelen meg Klebelsberg közoktatásügyi miniszternél és bejelentették, hogy haladéktalanul megkezdik a működést. A miniszter jóakaratóról biztosította a zenekart és megígérte, hogy részt vesz az Opera megmentésében. A zenekar bejelentése után a miniszter tárgyalásba bocsátkozott az Opera vezetésével, majd elhatározta, hogy az Opera csütörtökön újból megkezdik működését.

— **Swen Hedin hatvanadik születésnapja.** Stockholmból jelentik: Svédországban most ünneplik Swen Hedinnek, a világhírű kutatónak hatvanadik születésnapját. Az egész országban ünnepeket tartanak. Swen Hedin ez alkalommal felhívást intézett a svédokhoz, amelyben felszólítja őket, hogy ne szereljék le és ne bizzanak a Népszövetség ígéréiben, mert Oroszország, az ősi ellenség nemcsak kelet, hanem nyugat felé is harca készülődik.

— **Havazás és lavinakasztrófák Stájerországban és Tirolban.** Grazból jelentik: Vasárnap egész Stájerország területén nagy havazás volt. A hó tizen-négy óra hosszat esett. Az erős havazás miatt a vasuti forgalomban zavarok álltak be. A hó sulya alatt a telefonpóznák kidőlték, a vezetékek leszakadtak. Éjszaka a havazás ismét megindult. Innsbrucki jelentés szerint a Pazlaun-völgyben három német turistát, akik skin indultak utnak, a lavina eltemetett. Egyiket megmentették, de kettőre nem tudtak ráakadni. Az Arlbergen hat turistát ragadtott magával a hógörgeteg, akik közül ötnök sulyosabb sérülésekkel sikerült megmenekülnie, a hatodik azonban meghalt.

— **A bolgár „Cseka” halálos ítéleteket hajtott végre.** Szófiából jelentik: A hatóságok sikerült ártalmatlanná tennie a bolgár kommunista „Cseka”-t, amelynek székhelye Szófiában volt. A szervezet elnökét, Napetoff Petko könyvkereskedőt letartóztatták, az összes tagokkal együtt. A letartóztatottakat beismerették, hogy halálos ítéleteiket terroristák útján hajtották végre. A hatóság megállapította, hogy Napetoff vezetésével a szervezet összeköttetésben volt agrárkommunista emigránsokkal.

— **Az ügyvédjelöltek bálja.** A szubotcai ügyvédjelöltek február 28-án, szombaton este fél tíz óra kezdettel rendezik a Bárány-szállóban báljukat, amely az idei farsang lelegegánsabb mulatságának ígérkezik. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy a bál minél sikeresebb legyen. A meghívókat már szétküldték és akik tévedésből még nem kaptak, forduljanak ügyvédjelölt ismerőseik útján a rendezőséghez.

— **Királyi hercegek nyílttéri csatája.** Fülöp Józsiás szász-kóburg herceg és Cirill bolgár herceg, Ferdinánd volt bolgár fejedelem fia, heves nyílttéri támadásokat intéznek egymás ellen bécsi és prágai lapokban. A támadások háttérében anyagi érdekek lappanganak. Fülöp Józsiás herceget nagybátyja, a szász-kóburggothai herceg megtette hitbizományának örökösévé. Ezt az örökséget akarja vitássá tenni Cirill herceg, hogy ő maga üljön be a hitbizományba. A harci eszközök megválogatásában egyik fél sem mutatkozik kényes izlésűnek és a nyílttéri frazeológiát elég jól eltanulták alattvalóitól. Cirill herceg azzal vádolja Fülöp Józsiást, hogy puccsterveken tör a fejét, amire Fülöp Józsiás azt feleli, hogy Cirill herceg kölcsonk után másként és biztosítékul följánlotta — Fülöp Józsiás hitbizományát.

— **A szentai Szerb Nőegylet művészestélye.** A szentai Szerb Nőegylet március hó elsején nagyszabású jótékony-célú művészestélyt rendez. Az estélyen Popova beográdi operanékesnő, a volt cári opera első kolóratúrékesnője, Alekszandre Fortunato párisi balettcsoport vezető, Kirssanova művésznő és a szubotcai katonazenekar főg részvételével. Az egész városban nagy érdeklődés nyilvánul meg a művészestély iránt.

— **Meghalt a debreceni revolveres kártyacsata áldozata.** Debrecenből jelentik: Szathmáry Tihámér, a debreceni ébredők egyik vezetője, aki a múlt héten — mint a Bácsmegyei Napló is jelentette — egyik ébredőtársa egy kártya-afférből kifolyólag a játékszettel mellett revolveréből rálőtt, súlyos sérüléseibe hétfőn belehalt.

— **Meggyilkoltak egy magános öregasszonyt Nyiregyházán.** Nyiregyházáról jelentik: Borzalmas rablógyilkosságot fedeztek fel Nyiregyháza külső városrészében. A Sörház-utca 1. szám alatt lakott Podobák Józsefné 73 éves özvegyasszony. A ház másik részében lakik Kuvics József őrmester édesanyjával. Kuvicséknek feltűnt, hogy az öregasszony nem mutatkozott az udvaron. Kuvicsék bekopogtattak az öregasszony szobájának ablakán. Mínt hogy választ nem kaptak, beverték az ablakot és a függőnyt félrehuzva a szobába néztek. Megdöbbenve látták, hogy a szoba padlóján, az asztal alatt, vérebe fagyva fekszik Podobák Józsefné. Azonnal értesítették a rendőrséget, a gyilkosság helyszínére rendőri bizottság szállott ki, amely lakatossal felnyitatta a szobát. Az öregasszonyt már holtan találták, jobb halántékán borzalmas sebbel, amelyet a gyilkos fejszével vagy más éles szerszámmal ejthetett Podobáknén. Megállapították, hogy a gyilkos az öregasszony összes értékeiből holmiját magával vitte. A nyomozást a rendőrség megindította.

— **Megtalálták Berlinben az állami levéltárakból ellopott okmányokat.** Berlinből jelentik: Dr. Hauck, az ismert régiséggyűjtő és levéltári kutató Németország több állami levéltárából, de ausztriai levéltárakból is nagybecsű okmányokat lopott el és egyes nagyértékű dokumentumot sikerült pénzre tennie büntetésének, egy Hochenlohner Károly nevű szabónak segítségével. A bűnügyi rendőrség hosszas kutatás után rájött, hogy Hauck és cinkostársa berlini bankokban tresszorokat rejtette el az ellopott okmányokat. Megtalálták náluk a tresszorok kulcsait és felnyitották a vasszekrényeket. Az anyag legnagyobb része, amely a bécsi, darmstadti, bayreuthi állami oklevéltárakból tünt el, megkerült. Van közöttük a Hohenzollern uralkodóknak több nevezetes kézírata, Nagy Frigyesről eredő okmányok és II. Vilmos sok sajátkezű levele.

— **Anglia nem küld nagykövetet Moszkvába.** Londomból jelentik: Az alsóház hétfői ülésén Chamberlain külügyminiszter egy hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy az angol kormány a jelenlegi körülmények között nem küld nagykövetet Moszkvába, mert erre az időt még nem látja elérkezettnek. Az angol kormány azonban állandóan figyeli a helyzetet és számolni fog a körülményekkel.

— **Schiller rádió.** Az új csoda hatalmasan hódít. Az már senkit sem lep meg — legalább is Amerikában nem — hogy az egyik lelkes, dr. Eadman, egy rádiótovábbító állomásról beszél híveikhez. Így azután vasárnap predikációt ez az ember hallgatja egyszerűen. A német rádió azonban még érdekesebbet produkált. Egy rádióállomásról Schiller „Wallenstein-tábor” című darabját adták le. De attól tartottak, hogy a szindarabnak sok részlete szintelenül, egyhanguan hat majd a hallgatóságra, mert a felolvasó nem tudja hiven visszaadni az egyes lelki mozzanatokat, indulatoknak kifejezését. Hogy a sikert biztosítsák, a darabot a leadállomáson jelmezekbe öltözött színészekkel játszották el. Ugy vélték ugyanis, hogy a színész is csak a szindarabon, a megfelelő környezetben, jelmezben élheti magát egészen bele a szerepébe és csak így lehet a költő hű tolmácsa.

— **Műkedvelői előadás Szentán.** A szentai iparos- és munkásdalárda műkedvelői nagy sikerrel adták elő vasárnap „A méltóságos csizmadia” című bohózatot. A szereplők közül kitűntek: Kormányos János, Zapletán Fábán, Fereny Böske, Juhász Kató és Bözsi, Szabó Imre, Orosz Imre, Kiss Ernő, Szollár Béla és Tóth György. A rendezés Farkas János tanító érdeme.

— **Betörés.** Pécskán Waltner Miklós lakásán betörők jártak. Több ezer dinár értékű ingóságot vittek el. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Sikkesztő szabó.** Noviszadról jelentik: Puliszák Péter szabó múlt évi decemberben Szóti Mihálytól három méter szövetet vett át egy új ruha elkészítéséhez, ugyanakkor Stefanovits Milivojtól, a vasuti fűtőház főnökétől pedig egy télikabátot javításra, de egy a szövetet, mint a téli kabátot eladta és a pénzt elköltötte. A károsultak feljelentésére letartóztatták.

— **Az amerikai Z. III. első postaszállító útja.** Londomból jelentik: Bermuda szigetéről szikratávirat jött azzal a hírrel, hogy a Z. III. amerikai légi cirkáló nem tudott leszállani és technikai nehézségek miatt horgonyt sem vethetett, csak a postát adta le. Ez volt az első eset, hogy az amerikai posta léghajón jutatta el az Egyesült-Államokon kívüli eső területre a szövetségi posta-, levelezési és csomagszállítmányait.

— **Betörés.** Horgosról jelentik: Vasárnap éjszaka ismeretlen tettesek betörték Kovács János földbirtokos házában padlására és négyezer dinár értékű élelmiszert loptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Nagy havazás Bécsben.** Bécsből jelentik: Az enyhe időjárás vasárnap hirtelen megváltozott. Sűrű pelyhekben hull a hó. Grazból jelentik, hogy vasárnap délután három óra szakadatlanul havazik. A hólepel magassága tizenöt centiméter.

— **Zilahy Lajos nyerte meg a Vojnich-díjat.** Budapestről jelentik: A Magyar Tudományos Akadémia hétfői ülésén elhatározta, hogy az ezévi Vojnich-jutalmat Zilahy Lajos „Süt a nap” című népszínművének ítéli oda.

— **Megszűnt a novisadi Kiujság.** Noviszadról jelentik: A Kiujság című napilap, amely nemrég indult meg, hétfőn megszűnt. A lapot a választások előtt alapították radikális párti programmal.

— **A francia kamara éjjeli ülésen tárgyalta a pénzügyi javaslatot.** Párisból jelentik: A kamara szombati ülése egész éjszaka tartott és vasárnap reggel hat órakor végződött. A pénzügyi javaslat negyvenedik szakaszán már tul jutott a tárgyalás. Herriot miniszterelnök mindvégig jelen volt az ülésen.

— **A szentai Omladina pokolbálja.** Szentáról jelentik: Nagy sikerrel zajlott le a szentai Omladina pokolbálja. A rendezésért Löwy Jánost és Weisz Dezsőt illeti elismerés, a termet Jelinka Róbert diszittette stilszerűen.

— **Rupert kiadatása a Schadl-ügyben.** Budapestről jelentik: A nemzetgyűléshez megérkezett a budapesti törvényesszék kérelme, hogy a Schadl Ernő törvényesszék tanácselnök által rendezésért nyolc napi elzárásra ítelt Rupert Rezső képviselőt a nemzetgyűlés adja ki.

— **Zsaroló hadjáratok a Cselekvő Magyarok fenyegető leveleivel.** Budapestről jelentik: Néhány józsefvárosi gyanús fiatalember konjunkturát szimatolt Othó budapesti ékszerész gyilkosainak vallomása révén és remélték, hogy még mindig halálra lehet remíteni az embereket a Cselekvő Magyarok nevével. Előbb egy józsefvárosi vaskezeskedőnek, majd a Mátyás-téri Freund Testvérek festéknagykereskedő cégnek küldtek fenyegető levelet. Fölcsólitották a kereskedőket, hogy a Tavaszmező-ucca és a Mátyás-tér sarkán, illetve a Nagyfuvaros- és a Bérkocsis-ucca sarkán adjanak át nekik 12—20 filliót, mert különben a halál fia. A Freund Testvéreknek külön megírták, hogy ha nem jönnek a pénzzel, lakásukra mennek s akkor ők is Kmetty kezén fognak kimulni. Az egyik levélen az aláírás „A Cselekvő Magyarok Nagytábor”, a második „Egy pár lelkes EME-tag”. A megfenyegetett kereskedők a zsarolásra szövetkezett ifjakat följelentették a rendőrségen, amely most megindította a nyomozást a megkésett Cselekvő Magyarok és az „egy pár lelkes EME-tag” után. Kiderült, hogy pár nap alatt mintegy huszonöt józsefvárosi kereskedőt hívtak ilyen találkára fenyegető levelekkel.

— **Eljegyzés.** Mifló Irénkét (Mifló) eljegyezte Spitzer György (Sombor). Minden külön értesítés helyett.

— **A noviszadi sakkverseny.** Noviszadról jelentik: A noviszadi sakk-klub bajnoki versenyének második fordulóján a versenyzők állása a következő: Zsivánovics 2, Vidor 1 (1 függő játszma), Kulzsintits 1 (1), Gribusin 1 (1), Markovics 1, dr. Illics 1, Tranconi 1/2 (1), Lipkovics 1/2, Rosenberg Sándor 1/2, Bizam 1/2, Csányi 0 (1), Perakovics 0 (1), Rosenberg Oszkár 0.

— **A Bob herceg bemutatója.** A Sand kulturszakosztályának műkedvelő gárdája február 25-én, szerdán este tartja meg a Bob herceg diszletes és jelmez fopróbáját a sajtó képviselői és meghívott vendégek előtt. A nagy-sikerű operett február 26-án, csütörtökön este lesz nyolc órai kezdettel a városi színházban. Az előadást 27-én megismétlik. Jegyek előre válthatók a Sági-féle csemegekereskedésben.

— **A francia katolikusok tüntetnek Herriot ellen.** Párisból jelentik: Vasárnap országszerte újabb tüntetések voltak a vatikáni nagykövetség megszüntetése ellen. A legnagyobb volt a katolikusok manifesztaója. Evreuxben, ahol Chauvin püspök elnökelt a tömeggyűlésen, amely mindvégig nyugodtan és méltóságteljesen ment végbe. Troyesben 10.000 katolikus hívó tüntetett a kormány egyházpolitikája ellen.

— **A napsütéses Adria.** Hotel Miramare Crikvenica. Hideg és meleg tengeri fürdők. Szobák teljes ellátással napi 85—95 dinár.

— **Orvosi hír.** Dr. Müller Mátyás orvos Novi-Vrbason. sajtó házába (Kralja Petra ulica 399) költözött s rendeléseit ott február 23-án megkezdte. Röntgen-laboratórium, kvarc- és diathermia-kezelések.

— **Törökország nem mond le Moszulról.** Konstantinápolyból jelentik: Az angorai nemzetgyűlés legutolsó ülésén a külügyminiszter beszámolt a moszuli kérdés állásáról és kifejtette, hogy Törökország ezt a tartományt semmi szín alatt és semmilyen formában nem engedni az anyaországtól elszakítani. *Izmed* basa közvetlenül azután Konstantinápolyból Angorába utazott, mert ő ismeri legjobban ezt a problémát és a lausannei béketárgyalásokon ő képviselte Törökország álláspontját a moszuli kérdésben.

— **Az angol király betegség hosszabb lefolyású.** Londonból jelentik: A király az éjszakát jól töltötte és gyógyulása normálisan halad előre. Orvosai este látogatást tettek a Buckingham-palotában és azt találták, hogy a beteg állapotában a lassu javulás tovább is észlelhető. Bizalommal várják, hogy a hörghurut tünetei a kezelés nyomán kielégítő módon visszaféjldnek, de a mostani körülmények között gyors felépülésre aligha lehet számítani.

— **Kabaréelőadás Páter Vazul gyermeknépkönyvére.** Hétlőn este kabaréelőadás volt a városi színházban Páter Vazul gyermeknépkönyvére. A rendezésében *Kocsma* Lujza szépen előadott szláv dala után egy Békefi-tréfában *Reiter* Ilonka és *Garay* Béla kacagtatták meg a közönséget. *Rutkay* Márta ügyesen adott elő egy melodramát *Rutkay* Sári zongorakísérettel. *Tary* Etus rutinos zongoraszáma után *Szomaházy* István kis jelenetét adták elő ügyesen *Maurer* János és *Richter* János. *Reiter* Ilonka ének száma volt a műsor legsikerültebb száma. Tisztán csengő hangja és szép előadása őszinte sikert biztosítottak számára. *Szánthó* Róbertné nagy megértéssel adott elő költeményeket, egy énekes és táncos duettben pedig *Maurer* Jánosnak és *Richter* Jánosnak volt sikere. *Reiter* Ilonka és *Schadl* József sok tapsot kaptak nagy ügyességgel előadott táncduettjükért, egy parasztkomédia szerepeit pedig *Deutsch* Janka, *Garay* Béla és *Greschl* József alakították hatásosan. A zongorakíséretet *Garay* Béláné látta el.

Landau Juliska február 25-iki zártkörü felmezbálja nem a Loydban, hanem a Bárány összes termeiben lesz megtartva.

Bátyubál a Népkörben. A Népkör február 24-én, farsang másnapján a saját helyiségében rendezte ezideig sokatigéző farsangi nagybálját, a kör tagjai és azok vendégei számára. Külön meghívókat a rendezőség nem bocsájt ki. Belépti díj nincs.

Nagyvárosi uidonságok. sok ötlet és hangulat. Kevés sablon. Karneval hercegválasztás a február 25-iki álarcos felmezbálón. A legbájosabb felmezes dölgyek — a legötletesebb felmezes irak. Fényképei az »Ilustrovani List«, »Színházi Élet« és egyéb képes újságokban megjelennek.

Landau Juliska felmezeztélyén Reményi M. fotóművész mérsékelt árban vilámfény mellett fényképez.

Az »Ártatlan Zsuzsi« című három felvonásos nagy operett kerül színre a jövő héten teljes zenekari kísérettel a Városi Színházban. A darabhoz teljesen új díszletek készülnek *Fischer* Marcel festőművész tervei szerint. A szerepek a legjobb szubotical műkedvelők kezében vannak. A nagysikerűnek ígérkező előadásra jegyek Balázs J. Jenő dívatáruüzletében válthatók.

SPORT

Külföldi futballeredmények. A külföldi futballcentrumokból a következő mérkőzésekről érkezett jelentés:

Prága:

DFC—CAFK 6:0 (3:0). A prágai német csapat könnyen elintézte inferioris ellenfelét.

Slavia—Lieben 5:2 (3:1.)

Sparta—Sturm (Graz) 5:1 (4:0).

Milanó:

Milanó—Juventus 0:0.

Genoa:

Genoa—Modena 2:0.

Internazionale—Legnano 2:0.

Róma:

Allessandria—Pro Vercelli 7:0.

Hamburg:

Északnémetország—Délnémetország 2:1 (0:0). A győztes gólt tizenegyesből Hagen szerezte meg Északnak.

Stuttgart:

FC Nürnberg—Stuttgarter Kickers 1:0.

Bern:

Bern—Luzern városközi 4:1

Eldöntetlenül mérkőzött Bécs—Prága jéghekk csapata. Bécsből jelentik: Bécs és Prága város válogatott jéghekk csapata vasárnap csapott össze a bécsi téli palotában. A prágaiak szereztek meg a vezetést Malacek révén, de Bécsnek sikerült Lederer góljával kiegyenlíteni.

Thunberg a gyorskorcsolyázó világbajnok. Osloból jelentik: Norvégia fővárosában megrendezett gyorskorcsolyázó versenyeken Thunberg híres finn atléta szerezte meg a gyorsasági világbajnokságot. A verseny részletes eredménye: **500 méteren:** 1. Thunberg (finn) 447 mp. 2. Wallenius (finn) 45.1 mp. 3. Owako (finn) 45.4 mp. **5000 méter:** 1. Thunberg (finn) 8 p 43.2 mp. 2. Pietilä (finn). 3. Moen (norvég). **1500 méter:** 1. Thunberg 2 p 23 mp. 2. Wallenius (finn) 2 p 26.5 mp. 3. Moen 2 p 28.4 mp. 4. Larsen norvég 2 p 29 mp. **10.000 méter:** 1. Pietilä 18 p 01.5 mp. 2. Thunberg 18 p 01.5 mp. 3. Pollaczek osztrák 18 p 13.1 mp. 4. Larsen 18 p 17 mp. Végeredmény: 1. Thunberg 5 pont, 2. Pietilä 15 pont, 3. Larsen 19 pont, 4. Moen 19 pont.

Mezei futóversenyek Budapesten. Budapestről jelentik: A MAC kezdőversenyén nagy számban indultak vidékiek is, de nem jelent meg a startnál a tavalyi ifjusági bajnok Somogyi MTK. A versenyt nagy meglepetésre Szerda MAC nyerte igen jó idővel. Részletes eredmény: 1. Szerda MAC 15 p 31.4 mp. 2. Fehér ESC 15 p 39.2 mp. 3. Schüssler József MTK 15 p 44.5 mp. 4. Leimetter Lajos MTK 15 p 45 mp. 5. Strauch Gyula MAC 15 p 45.5 mp. 6. Ércsey MAC 15 p 48 mp. 7. Nemes MTK 15 p 49 mp. 8. Ledermann MTK 15 p 51 mp. 9. Lőrinc Alba Regia 15 p 53 mp. 10. Hufnagel ESC 15 p 57 mp. 11. Riba ESC. 12. Sefesik ESC. 13. Róna FTC. 14. Hoffmann MAV. 15. Racs-kó FTC. 16. Székely. A csapatversenyt a MTK nyerte. — A MTK ifjusági kezdők mezei versenyén a befutás sorrendje a következő volt: 1. Weller Frigyes MTK 11 p 03.4 mp. 2. Holeczer Tibor MTK 12 p 11mp. 3. Takács Imre ESC 12 p 11.4 mp. 4. Schwartz MTK 12 p 12 mp. 5. Vanesa MTK 12 p 14 mp. 6. Anka FTC. 7. Juhász MTK. 8. Szentgáli ESC. 9. Nagy MTE. 10.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. február 23.

Budapest deviza 1167—1175, valuta 1147—1169.

Prága deviza 54.25—54.75, valuta 54.55—55.05.

Berlin deviza 67.5—67.7 milliárd márka, valuta 67.1—67.5 milliárd márka.

Bécs deviza 1142—1146, valuta 1137—1143.

Zürich, febr. 23. Zárlat: Beograd 8.40, Páris 27.075, London 24.765, Newyork 5.205, Brüsszel 26.175, Milanó 21.275, Amsterdam 208.55, Berlin 123.825, Bécs 0.007325, Szófia 3.775, Prága 15.45, Varsó 100, Budapest 0.0072, Bukarest 2.55.

Beograd, febr. 23. Zárlat: Páris 323—324, London 295.95—296, Newyork 62.50, Milanó 254.75—255, Amsterdam 24.85—24.95, Bécs 8.76—8.79, Prága 184.50—184.85, Budapest 8.65, Genf 1195—1196, Szaloniki 101—102.

Noviszadi terménytőzsde, febr. 23. Általános depresszió mellett minimális forgalom. Az irányzat lanya. Bácskai buza, 75—76 kg.-os 465 dinár, bácskai buza 75—76 kg.-os, 100 százalékos kasszával 455 dinár, tengeri bácskai március-áprilisi, csatorna hajóállomáson 255 dinár, bácskai tengeri március-áprilisi 100 százalékos kasszával, tiszai állomáson 200 dinár, bácskai március-áprilisi 215 dinár, szerémségi 200 dinár. Liszt, bácskai 2-es főző 600 dinár.

Budapesti gabonátőzsde, febr. 23. A terménytőzsdén kenyérmagvakban az irányzat nyitáskor lanya. Buzát és rozst a szombati áron kínálnak, azonban ennél alacsonyabb pénzájlanatok vannak rá.

A tengerentuli piacokról ötnegyed tengerit 265—270.000 koronával kínálnak, vető zabot 440—445.000 koronával kötöttek. Szokványzabért 430.000 koronát fizettek.

Csikágóli gabonátőzsde, febr. 22. Buza májusra 186.5, Buza júliusra 156.125, Buza szeptemberre 143.625, Tengeri májusra 129.25, Tengeri júliusra 130.5, Tengeri szeptemberre 128.875, Zab májusra 62.875, Zab júliusra 54.125, Zab szeptemberre 52.125, Rozs májusra 160.5, Rozs júliusra 186, Zab szeptemberre 118.25.

Vizállás

Noviszadaról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint

a Jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 195 (+3), Bogojevó 238 (+3), Vukovár 200 (+28), Palánka 197 (+28), Noviszad 161 (+22), Zemun 97 (21), Pancsevó 80 (+24), Szmederevó 196 (+18), Orsova 115 (+18). Dráva: Maribor 80 (—20), Zákány —60 (—30), Terezinopolje —30 (—66), Donjt Miholjac 14 (—16), Oszi-iek 172 (—48). Száva: Zagreb 146 (+74), Sisak 380 (+136), Jasenovác 390 (—14), Mitrovica 231 (+17), Beograd 42 (+25). Tisza: Senta 18 (+30), Becsej 5 (+25), Titel 128 (+20).

KÖZGAZDASÁG

Tarifális engedmények

az SHS. királyság és Magyarország közt

A jugoszláv-magyar általános tarifaegezmény megkötésekor a két ország megbízottai ideiglenes megegyezést létesítettek a tarifakedvezményekről.

A tervezet szerint az egyezményben érintett magyar vasutigazgatóságok az SHS. királyságból kilinduló tranzitállítványoknál vonalaikon a következő engedményeket adják: **Gyorsdru:** a) és b) osztály 40 százalékos, c) és d) osztály 20 százalékos. **Teherdru:** 1. osztály 40 százalékos, 2—6. osztály 30 százalékos, 7—14. osztály (cercáliák és liszt kivételével) 30 százalékos. A cercáliáknál és liszt-nél (10. osztály) 20 százalékos. A 19. a) és b) osztály (sertés kivételével) 20 százalékos, a sertések (19. b) osztály) 25 és 30 százalékos. 20. osztály 20 százalékos.

A jugoszláv vasutigazgatóságok vonalaikon a magyarországi tranzitállítványok részére: **Gyorsárund:** közönséges tarifával 40 százalékos, leszállított tarifával 20 százalékos engedményt adnak. **Teherdru:** I., II., III. a) és III. b) osztály 35 százalékos. Kivételes A) tarifa, IV. a), b), c) 25 százalékos. B) 15 százalékos. Az 1. speciális tarifánál 20 százalékos.

A Magyarországra irányított tranzitállítványoknál a jugoszláv vasutak a következő kedvezményeket adják: **Gyorsdru:** Rendes A) tarifa 40 százalékos. Leszállított A) tarifa 20 százalékos. **Teherdru:** I., II., III. a) és III. b) osztály 35 százalékos. A) osztály 25 százalékos, B) osztály 15 százalékos.

Gazdasági felolvasások Sentán. A szentai Gazdakörben nagyszámu érdeklődő jelenlétében *Gerő* Árpád állatorvos a baromfitenyésztésről és *Barsi* Dávid földbirtokos a burgonyatermelésről tartott vasárnap tanulságos felolvasást.

MEINL

kiváló vajas keksze
legjobb teához

4604

Schicht

EREDETI
SCHICHT-szappan a SZARVAS védjeggyel

a világ legjobb és használatban legolcsóbb szappana

Ügyeljen a SCHICHT névre és a SZARVAS védjegyre.

5125

NYILTTÉR.

Tagfelvétel

Értesítjük a sombori izr. hitközség t. tagjait, hogy Szent-Egyletünk f. évi március hó 8-án (aszifát) ünnepélyes taggyűlést tart. Felkérte nek mindazon hitestvéreink, kik magukat a Szent-Egylet kötelékébe felvétetni óhajtják, hogy ezen kívánságukat Engel Mavró urnál, a Szent-Egylet einökénél bejelenteni sziveskedjenek.

A sombori izr. Szent-Egylet
elnöksége.

1551

"DAMA"

FÉHÉRNEMŐSZALON

Tolstejeva (Ódor) ul. 21

Jutányos áron készít:

női- és gyermek-
fehérneműt, hozott
és saját anyagból,
azonkívül
pyjamákat, ágygar-
niturákat, stórokat
stb. a legszebb kézi-
munkával. 9007

WEITZENFED és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.

Táviratcim: Kendoripar. Iroda: Városi héraldota.
Telep: Szentai put.PERZSA és SMYRNA
SZŐNYEGEK

NAGY VÁLASZTÉKBAN MOQUETTE-
GOBELIN, és SELYEM BUTORHUZA-
TOK, FÜGGÖNY és DRAPERIA, ANYA-
GOK, KOKUSZ, SPÁRGA és GYAPJU
FUTÓSZŐNYEGEK, PATENT ROLETTA
RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TŰZOLTÓ-és
KERTI TÖMLÖKET, UJ LISZTES, GABO-
NÁS, GYAPJU-, TOLL-, KOMLÓ-és SZAL-
MAZSÁKOKAT, MATRAC-és ROLETTA
SZÖVETEKET JUTABÓL és LENBŐL,
MINDENMŰ HÁZIVÁSNAT, ZSINE-
GET, KÖTELET és HEVEDERT. EREDETI
KÉVEKÖTŐ MANILLA KOMLÓ ZSINEG

PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

Megérkeztek a tavaszi újdonságok!

Olcsóbb mint bárhol! Óriási választék!

Kereskedők, uriszabók, magyarszabók

a legolcsóbban szerezhetik be az összes
legújabb divatu szöveteket és kellékeket

Tavaszi öltöny és felöltőszövetek

a legolcsóbban a legfinomabb minőségben kaphatók

PRESSBURGER SÁNDOR

SUBOTICA, TRG SLOBODA

Nagyban!

Kicsinyben!

1543

AZ INGGOMB

Irta: Charles Quinell

Az uccai dras letette a földre ösz-
szehajtható asztalát, körülnézett. Mi-
kor látta, hogy már néhány lárókelő
megdőlte előtte és figyelmesen hallgat-
ta, a következőket mondotta:

— Hölgyeim és uraim, örömmel konstátálom,
hogy a párisi társadalom legfelsőbb tízezernek eliteje
áll előttem és boldog vagyok, hogy ilyen válogatott
társasághoz intézhetem szavaimat. Éppen ennek
tudják be azt is, hogy nem várok már tovább,
hanem azonnal kifejttem önök előtt annak a fölséges
találmánynak lényegét, amelyet az elegancia nagy
mesterei találtak fel és már öt világgrészen át ter-
jesztik azt, hirdelve nagyságát.

— Ne gondolják, hogy új puskaorról van szó,
amellyel a bombákat háromszor olyan messzire lehet
röpiteni, mint eddig. Nem! Az új találmánynak
semmi köze a világ átkához, a puskaorrhoz. Nem,
a tudóvész szérumát sem hozom önöknek, de amit én
figyelmükbe ajánlok, legalább annyira érdemli meg
érdeklődésüket, mint az általuk előbb említett két
dolog.

— Ime: az inggomb.

— Mi ez? — fogják önök kérdezni. Egy egyszerű
inggomb, amelyet mindennap látunk. Nem, ez nem
egyszerű inggomb, nem is olyan, amit mindig látnak,
ebben tévednek.

— Látom hallgatóim szemében az indokolt bizal-
matlanság jelét. Igen, uraim, ez első pillanatra egy-
szerű inggombnak látszik, de a valóságban milyen
inggomb?

— A mai napig a legtöbb rosszul sikerült há-
zasságnak, a válópereknek, a családi botrányoknak
oka az volt, hogy a férfiak, a férfiak, a himnemű lé-
nyek nagyobb része krónikus izgatottságban szenved-
tek. És mitől származott ez a krónikus izgalom?
Semmi egyébtől, mint hogy nem tudták a gallérjukat
biztosan és erősen az ingükre gombolni.

— A régi inggomb, amely egy elfűnt kultúra ő-
skori produktuma, leszolgálta a saját idejét, körülbelül
a flanel alsóruhák mellé került a lomtárba. Kimult,
eltűnt, béke poraira.

— És ime, mit hozott a modern kultúra a he-
lyébe?

— Ez a gomb, amit én önöknek fölmutatok, a
modern technikának, gyáripárnak, mechanikának, kéz-
művességnek, többtermelésnek, munkaosztásnak és
az ipar fejlődésének valóságos csodája. Maguk is
meggyőződhetnek róla. Olyan fémből készült, amelyet
csak Alaszkában lehet találni bizonyos kőzetekben
és csak az év bizonyos szakában. Könnyű és erős,
tartós és kellemes, szép és hasznos: olyan tulajdon-
ságokat egyesít magában, mint eddig még egyetlen-
egy más fém sem.

— Ime, uram, nézzék meg jól! Fölmutatom, saját
szemükkel győződhetnek meg róla.

— És hogyan használjuk ezt a csodálatos készü-
léket, a technika bravurját, napjaink megmentőjét,
életünk megédesítőjét, gallérunk biztosítóját?

— Ime, tessék jól figyelni; a kis készüléket, —
hiszen nem is lehet ezt a mechanikai csodát egyszerű
inggombnak nevezni — ezt a készüléket óvatosan
a hüvelyk- és mutatóujjunk közé fogjuk, biztos,
szilárd mozdulattal. Azután anélkül, hogy a leg-
kisebb erőfeszítést kellene tennünk, az A-korongot
könnyedén és biztosan áteszesztatjuk az ing gomblyu-
kán, melynek neve B. Könnyedén megnyomjuk a
C-lapot, és ekkor a D-rugó, amely közvetlen össze-
kötöttségben áll az E-szerkezettel, mozgásba hozza
az F-mechanizmust és ime: a csoda máris létre-
jött, a gépezet teljesítette hivatását, könnyek nél-
kül, sírás nélkül, jaigtás és fogcsikorgatás nél-
kül az önök G-galléria biztosan és szilárdan hozzá-
tapadt a H-inghez, ha önök úgy akarják, egy örök-
kévalóságig.

— Ezzel a szerkezettel egy nyolchónapos gyerek
nyugodtan és biztosan, minden idegen segítség nél-
kül fel tudja venni a gallérját, éppolyan könnyedén,
mint az évek sulya alatt görnyedő aggastyán.

— Egy ilyen csodálatos gép tulajdonképpen meg-
fizethetetlen, de az én gyáram, amely első helyen
akar állni azok közt, akik a drágaságot leküzdik,
ugy határozott, hogy vesztéssel bár, de az emberi-
ség javára két frankért árulja e csodálatos szer-
kezet darabját.

— Két frankért a béke és a nyugalom költözik
be az önök hátlékába, csak két frank uraim, tessék,
amíg a készlet tart...

BUTOR

Hálószoba, ebédlő és irodaberendezést elad,
amíg a készlet tart, melyen lezárt árak
mellől, a gyár átalakítása miatt, nagyban
és kicsinyben, a leggyorsabb, a legúj-
mabb, elsőrendű kivitelben

ATLAS D. D., butor- és faárugyár, NOVISAD

Fizetési megkönnyítés

214

RADIÓGÉPEK

Elsőrendű angol, német, osztrák alkatrészekből
összeállítva, alkalmazva a mi itteni viszonyainkhoz,
1, 2, 3, 4 és 5 lámpával, telveszi egész Európát
és Amerikát is

1500 din.-tól 4000-din.-ig

Egyedüli engedélyezett hazai cég. Csak saját ké-
szítmény. A gépek Jugoszlávia minden részén
kipróbálva. Saját kapcsolási sémák.

Kérje legújabb árjegyzékünket!

"RADIOCONTINENTALE"
JIRASEK & KRAUS, BROD n/S.SIRAČKA PROIZVODNJA VAPNA D. D.
SIRAČ-I MÉSZMŰVEK RÉSZV.-TÁRSASÁGegyedárusítója ajánl fával égetett elsőrendű mi-
nőségű darabos

meszet

éplési és permetezési célokra. A gyár nagy termelőképessége-
nél fogva a legrövidebb határidőre nagyobb szállításokat is
gyorsan teljesít. — Kérjen ajánlatot ugyazintén saját égetésű
beremendi kőből fával égetett mészre.

SIPOS SÁNDOR MÉSZTERMELŐ

Subotica, I. Sokolska ulica 26. — Telefonszám 838.

1534

Fömolnár

egy 12 vagonos, automatikus malomba keresztetik.
Szakképzett, energikus, szigorúan rendtartó szak-
emberek adják le ajánlataikat igényeik pontos
megjelölésével „MALOM” jelige alatt e lap kiadó-
hivatalába. Az ajánlat tartalmazza az illető korát,
családi állapotát, állampolgárságát, nyelvismere-
teit és pontos körülményeit annak, hogy az ajánlat-
tevő hol tanult ki és azóta is hol és milyen mi-
nőségekben dolgozott. 1549

MŰBUTOROK

LEGOLCSÓBBAN

Erdélyi Antal

lakásberendezési vállalatánál, IV. Sudarevića u. 4.

A
„CITROËN” AUTÓ

a francia autóipar vezető márkája. Iparosok,
kereskedők, orvosok, gazdáknak
stb. legalkalmasabb, mert

beszerzési ára olcsó

üzemköltsége elenyészően csekély
kezelése igen egyszerű

Kapható

10 és 20 HP, 2-6 ülésű a legmodernebb
kivitelben 40 000 dinártól kezdve
Részletes árajánlattal szolgál

S. AD. ENGL

SUBOTICA, JELAŠIĆEVA ULICA BR. 2.

810

Braća SPITZER Faárugyár Subotica

„VESNA”

DIONIČKO DRUŠTVO ZA PLOVIDBU SUŠAK

Kényelmesség **Biztonság**
Gyorsaság **Olcsóság**

HAZAI HAJÓVAL

HAZAI KIKÖTŐBŐL

A M E R I K Á B A

A „Vesna” Tengerhajózási R. T. Sušak megkezdte rendszeres havi járatait Braziliába és Argentínába. Ingyen, valamint fizető utasok számára ingyen felvilágosítást ad: „Vesna” d. d. za plovidbu Sušak és képviselői:

Damjan Branković, Beograd, Palata Beogradske Zadruga; Središnji Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga, Putnički Odjel, Zagreb, Mihanovićevo 2.; Središnji Savez Hrvatskih Seljačkih Zadruga za Bosnu i Hercegovinu, Sarajevo, Aleksandrova ulica; Zadruga Zveza, Ljubljana, Dunajska cesta 28.; A. Bošković i Sin, Pančevo, Jabučki put 10.; Brajković i Tatarin, Vel-Bečkerek, Geteova ul. 24.; Ispostava Središnjeg Saveza Hrv. Selj. Zadruga, Dolnja-Lendava; Nikola Piturik, Bitolj; Ivo Veraja, Metković; P. Kovačev, Šibenik; Braća Matković, Split, Zadarska 10.; Dubrovačka Trgovačka Banka, Dubrovnik.

Füszér- és gyarmat-kereskedésekben jól bevezetett

rayonügynököket

keresek paprika eladásra az ország minden nagyobb városában. Ajánlatot „Füszérügynök” jellegére ECKSTEIN hirdető irodájába BUDAPEST VII., Erzsébet-körut 38 szám kérek.

Fontos földbirtokosoknak és gazdáknak!

A Veliki-Bečkereki Olajgyár az idén összelismét fölveszi üzemét és így nagyobb mennyiségű olajmagokra, nevezetesen repcére lesz szüksége. Ezért a gyár felhívja a földbirtokosok és gazdálkodókat, hogy földjeiken nagyobb mennyiségű repcét termeljenek, mert a repcetermelés sok al jövedelmezőbb, mint a gabonatermelés. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítást készséggel nyújt az

Olajgyár Igazgatósága
Velikibečkereken

MATIJA BRÓDER

szállítási és vámközvetítő iroda

Sombor, Párisi-ut 12

Elvállal

mindennemű nemzetközi szállítást.
Direkt gyűjtőkocsik Wien — Sombor.

Legpontosabban
eszközöl elvámolásokat.

TÜZIFÁT

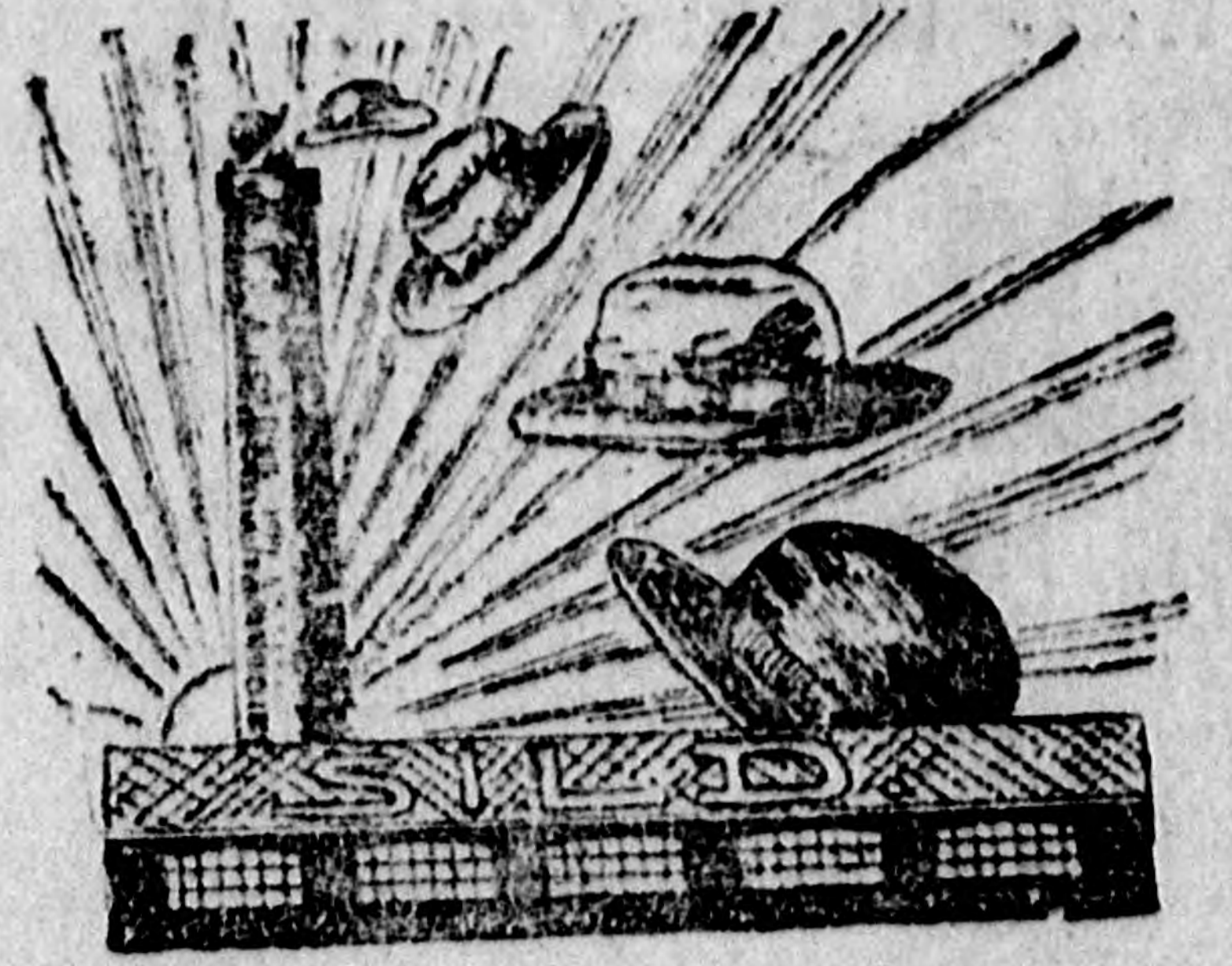
állandóan szállit

Aleksander Gvozdenović i Drug
Žaravac-Derвента (Bosna)

Redukált állami tisztviselő

állást keres (esetleg Subotican). Nyelvismerete: szerb, szlovák, magyar és német. Megkereséseket „Megbízható 27” jellegére a novisadi kiadóhivatal (Wilson-tér 7.) továbbít.

Nagobb tétel **meszelőnyél és seprőnyél** nagyban és kicsinyben **olcsón eladó.**
Kristian Schmidt
asztalos mester
Novi Vrbas

Hölgyek és urak figyelmébe!

Megérkeztek a külföldi legmodernebb női kalap-formák, amelyekre elvállalom mindennemű és minőségű női szalmakalapok átvarrását és minden színben festését. Új női szalmakalapok 75 dinártól felebb, valamint női kalapdíszek nagy választékban kaphatók. Mindennemű férfi kalapok átalakítását is elvállalom

SILD KALAPIPAR
SUBOTICA, CSIRKE-PIAC

Iroda áthelyezés!

A FAUST HIRDETŐ IRODA, könyv- és lapterjesztő cég, a „KROJAC” kiadóhivatala Novisad, üzleti helyiséget f. hó 16-tól Novisad, Kr. Aleksandra ul. 12. I. em. alá helyezte át (Az Ipar és Kereskedelmi Bank mellett) Könyvek és divatlapok állandó nagy részére. Mindennemű új könyvek és zeneművek megrendelésre a leggyorsabban és legolcsóbban szerezhetőek be

Leipzigi tavaszi vásár

1925. március 1-től március 7-ig

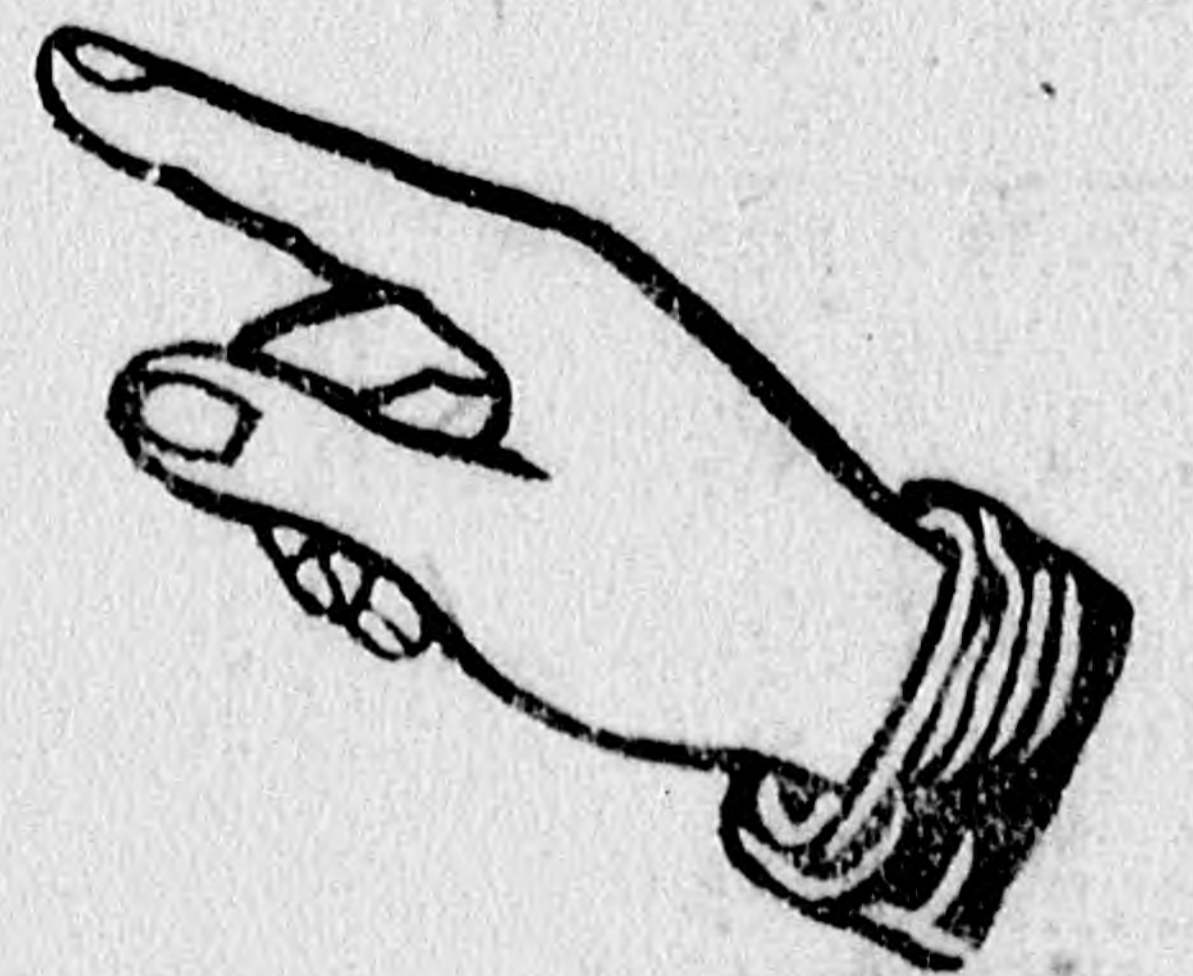
Általános mintavásár technikai és építési vásárral

A világ legrégebbi és legnagyobb kiállítása, legkedvezőbb bevásárlási alkalom, legnagyobb idő és költségmegtakarítás. Őszi vásár 1925. augusztus 30-tól szeptember 9-ig. Bejelentéseket elfogad és ingyenes felvilágosítással szolgál.

MILAN LUJANOVIĆ, Knez Mihajlova 47.
Telefon 647 — BEOGRAD.

Füszér-, gyarmat- és rokonszakmabeli kereskedők, gyárosok és bizományosok figyelmébe!

A Bánátban, Bácskában és Szerémben jól bevezetett utazó vagyok, magammal vinném elsőrendű cégek képviselőt, fixum vagy jutalék ellenében. Szíves levélbeli érdeklődésüket „SZORGALOM” jelige alatt a fiókkadóhivatal (Novisad, Vilson-tér 7) továbbít

Tegyen látogatást a

8. Bécsi Nemzetközi Vásáron

(tavaszi vásár)

1925. MÁRCIUS 8—14.

Ipartermékek nemzetközi mintakiállításá
VERSENYENKIVÜLI ÁRAK

125.000 látogató, ebből 25.000 külföldi vásárló 70 államból
Jelentős kedvezmények az osztrák vasutakon
Határátlépés 15.000 osztrák koronás vizumjegy váltásával. (—25 dollár)
Felvilágosításai szolgál

WIENER MESSE A. G. WIEN VII.

továbbá a tiszleletbeli képviselő

SUBOTICA

ELSŐ JUGOSZL. SZÁLLÍTÁSI R. T., SCHENKER & Co.

Jugoslavensko društvo za zaštitu vjerovnika u Zagrebu, Sudnička ul. 1

Jugoszláv Hitelezői Védegylet Zagreb

Saját titkárságok:

Beograd, Balkanska ul. 16-a Ljubljana, Aleksandrova ul. 41 Sarajevo, Antun Knezova ul. 3
Uj helyiségei Zagreb, Sudnička ulica 1. sz. II. emelet
ahol folytatja eddigi működéseit kiegyezés, inkasszó, jogsegély és felvilágosítási ügyekben

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Hétfőtől—szerdáig
James bácsi örökösei
Pompás történet 6 felvonásban
Ginette Maddy, Lous Monfils

Koko a csodamajom

Placid, Fanny kakasok és galambok.

Jön a Lifkába Harold Lloyd szenzációs burlesk
ujdonsága 5 felvonásban Dr. JACK.

LIFKA MOZI

Hétfőtől—szerdáig
A velencei kalmár

Tragédia 8 felv. Shakespearé szindarabja után,
személyek:

Portia Harry Porten
Bassanio Harry Liedke
Shylk Wessner Krauss
Jessika Lia Eibenschütz

FOGLALKOZÁS

Mérlegképes könyvelő, szerb, magyar és német felső keresk. iskolai képzettséggel, több évi bank és keresk. gyakorlattal, a levelezésben is járatos, állását változtatná. Elmentne pénzügytérhez, nagyobb ipari vagy keresk. vállalathoz nagyobb gazdasági városban, esetleg Kikindán. Beccses megkeresést a kiadó továbbít. 1282

Fiatalkorú házaspár házmestri állást keres. Cim a kiadóban. 1617

VALODI ZEISS SZEMÜVEG

Kapható: 9551
Deutsch Izidor
optikusnál
Subotica
Javitásokat vidékre isazonnal

Lakás, fizetéssel házmester-mindenest keresek. — Mukits állatorvos, Paic Kulunčić 21. 1601

Fényképesség. jó retuscher, állandó állást keres. Heccskő fényképész Vel. Kikinda. 1598

Vincellér-kertész alkalmazást keres, esetleg szolgálnak is ajánljuk. Föth Antal, Kraljev-Breg. 1608

KANADÁBA
és minden más tengerentúli államokban saját költséggel, ugyan szintén Braziliába az ingyenes kiszállítások-
ra pontos felvilágosításokat ad — „BIRÓ AMERIKA” Novinad Kralja Petra ulca 11.

Idősebb fűszerkereskedő-
segéd, ki az államnyelvet is beszéli és Bácskában hosszabb ideje utazott, március 1-ére utazól, raktárnoki, vagy segédi állást keres. Czabai Dezső, Sudarevičeva 44. 1452

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Két munkásleányt felvesz Klein Géza fűszernagykereskedése Subotica. 1594

VÉTEL-ELADÁS

Vételezés. Beraktározásból visszamaradt butorok, háló, ebédlő, szőnyeg, kézimángoló, tukor cimbalom, képek, tényképezőgép, szervizek, diszkönyvek stb. kiárusítása. Langné. Azina ul. 11. 1616

15 év óta fennálló gabonauzlet elköltözés miatt eladó és azonnal átvehető. Leveleket jó üzletjeligére a kiadóba kér. 1288

MARONI
garantált egészséges válogatott kávéja 16 dinár. **FÜGE** elsőrendű minőség kilója 15 din r. Különféle de-
ligyümölcs. N gyban és kicsiben.
KISS ISTVÁN
Barátok templomával szemben. 1615

Vendéglő és táncsterem, mely 70 év óta fennáll, megfelelő lakással és gazdasági épületekkel, valamint berendezéssel, hordó- és borkészlettel vagy anélkül, öregségem miatt utánvatosan eladó. Megkeresések Bonis János vendéglős. Ada. 1509

PAPLANOKAT
pehelyből, gyapjából és vattából újat és régit a leg-
szébbben kikészíték házainál is. Raktáron tartok minden színben jó és olcsó
PAPLANOKAT
NÉMETH MARGIT
edénypiac, gőzfűtő oldalán Németh terükben.

Zongorát, pianót, öthónapos részletfizetési feltételek mellett kaphat mindenki. Rendkívül nagy választék ul angol és bécsi szerkezetű, valamint átjárt szott zongorákban. Kain hangszernagykereskedő Subotica, városi székház.

Hires festőművészek reprodukciói
modern keretessé!
Cigler, Kaić és Társa
Subotica, a barátok temploma mellett

MISS ZALOGNYEZETE
mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zalogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjúszövet, szállításra; v. férfi, női raglán és telikabátnak való. Ékszerek, ruhák, kabátok, fej- és szemüvegek és minden más tárgyak állandóan olcsón eladainak, Subotica I. kör, Bogotičeva (Kinizsi) ul. 12. 5697

STENICIN
a legjobban bevált főreg és POLOSKAIRTÓ
Kezelése egyszerű, nem piszkít. — Kapható
Drogerija Landauer
Subotica. 509

Eladó lengőszita, tarár, darutisztító, gépek, daruzkövek. Megtekinthetők Hegedűs-malom, Mokrin, Bánát. 1503

Sentán Kigvó-utcában egy ház gazdasági épületekkel, 600 m²-ől udvarral eladó. Bergel Jakab. 1592

Birtokeladás. 3—4 kisebb birtok, közvetlen a város közelében, gazdasági épületekkel eladó. Palicsan a főuton szép villa nagy telkkel szintén eladó. Felvilágosítás: Sokolska 14. 1592

SOMBORBAN
Sztapári-ut 22 alatt beszálló vendéglő és Sztapári-ut 20 alatt lakóház eladó. Közelebbi felvilágosítást ad özv. Ispánovics Matild Sombor Sztapári-ut 22 szám. 1532

Eladó 1 db új szállagűrész és 2 löeres villanymotor utányos áru. — Radics kovács, Miloš Obilić ul. 21. 1450

NYUGATI FAJBICA ELADÁS

10 drb. 18—20 hónapos, Fernbach Károly B. csonolyai és babapusztai gazdaságában. Posta Pačér, vasutállomás: Baba. Ugyanott egy műkertész kerestetik. 1548

Asztaltakaréküzhely 3 karikás, két sütővel, egy vízmelegítővel eladó. Filip Stara-Kanizsa. 1613

Jókarban levő fűszerüzlet-berendezésem eladó. Bleier Bernát, Senta. 1548

Eladó egy jókarban levő négylyuku morzsoló. Deli és Beretka, Čurug. 1556

Eladó ház Feketičen az állomásnál, 1200 négyzetgől portával. özv. Duda Mihályné Crno-Brdo (Stanica.) 1525

Vas- és fémöntvényeket gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-BESKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 760

Biztos megjelítés. Egy jóforgalmu étkezde, más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóban. 1448

Subotican egy kisebb, de nagyforgalmu tűzifa-telep eladó, esetleg hasznosbérbe kiadó. Cim: Knezević Jodrászület, Vilsonova ul. 16. 1566

Bortermelők és üzők. Törkölypálinkát keresek és vásárolok. Schwarz borkereskedő. Senta ul. 17. Telefon 535. 1214

Keveset használt butár 4 személyes fiaker) utánvós áron eladó. Érdeklődni lehet Götz Rezsónél Alibunár. A butár igen elegáns, ugy csukva mint nyitva lehet használni.

Négyszemélyes ház és egyemeletes ház nagy telekkel. Beograd központjában, évi hozadék cca 450.000 dinár, az egész harmadik emelet a vevő rendelkezésére áll, teljes komfort, 800 négyzetméter telekkel, garageok, tég-lából épített raktárok, műhelyek stb., mérsékelt áron és kedvező feltételek mellett eladó. Intermissor Zagreb, Samostanska 9. Broi B. 75. 1531

Haláleset miatt cimbal-
mok, hegedűk, kottaköny-
vek olcsón eladók. Kudlik
Adam hangszerkészítőnél.
1560

Értékes világbélyeggyűjté-
mény. 2 nagy Svannerber-
ger-féle albumban, cirka
6000 darab, háromnegyed-
részben európai kifogás-
talan állapotban, olcsón és
sürgősen eladó. Megtekin-
hető délutánonként 2—5
óraig. Cim a kiadóban.
1575

Kereskedelmi ház nagy
utcai helviséggel, 3 kira-
kattal, külön kapuval, be-
vezetett vas- és fűszerke-
reskedéssel, elfoglalható
öltözős kényelmes lakás-
sal, az üzleten kívül nagy
raktárral, külön nagy
mészraktárral, 5 új udvari
épülettel, 2 nagy udvarral
és kerttel, körülbelül 2
hold terület, Zagrebban,
kedvező fizetési feltételek
mellett eladó. Intermissor,
Zagreb, Samostanska 9.
Broi V. 8. 1532

Ház öregség miatt eladó,
melyben 100 éve szatócs-
üzlet van, vendéglőnek is
alkalmas. Vágó kereskedő
Martonos. 1587

Írógép, jókarban levő,
rendkívül olcsó áron el-
adó. Cim a kiadóban. 1493

54 colos új Drössler csén-
lőszekrény ponyvával és
kis szijakkal, gyönyörű
kivitelben, 70.000 dinárért
eladó. Zentai János és
Fia Subotica. 906

Bükköny
Muharmag
Kölesmag
Répmag
Heremag
garantált csiraképes
Sugárnál
Rudičeva ulica

KÜLÖNFÉLE

Butorozott szoba március
1-én kiadó. Trz Fra Jesc
br. 9. 1618

Különbejáratu, szépen bu-
torozott szoba beltéri,
esetleg konyhával is, ki-
adó. Cim a kiadóban.
1614

Előrendű fehér darabos
MESZET
beočini portland
CEMENTET
legjobb minőségű
retorta faszenet
vagontételeiben és kicsinyben
ajánl
Révai Adolf
Subotica, Terezijina ul. 1.
Telefon 551. 227

Butorozott szoba előszó-
bával (konyhaasztal),
kiadó. Vágó, Matšanski
put. 1366

Lakást kaphat urifiu tel-
ics ellátással. Cim a ki-
adóban. 1366

Gummibélyegzőt bármi-
lyen nyelven készít Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska ulica 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatala
is elfogad.

Írógépszallag I-a minden szélességben, egy vagy kétszinű, tucatonként Din. 275.— WILHEIM S. és FIÁJNÁL SUBOTICA. — Telefon 177

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelől Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó Rt.-F. körtorgógépén Subotican.